БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 220 (17.204). • 24 сентябрь 1978 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

Иштихон районидаги «Янгикент» совхозининг механизаторлари машина теримига киришдилар. Хўжаликнинг моҳир механизаторлари Т. Амиров, Е. Мустафоев, Ж. Қорақулов ва М. Сафаровлар мавсумда 350-400 тоннадан пахта теришга сўз беришган. Суратда: М. Сафаров ва Е. Мустафоев. Улар ўз агрегатларини тўла қувват билан ишлатиб, теримнинг дастлабки куниданоқ юксак унумга эришаётирлар.

Р. Ғофуров фотоси (ЎзТАГ).

ТЕРИМ СУРЪАТИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Жонажон республикамизда долзарб дамлар бошланди. Меҳри дилбандимиз, юртимизнинг бебаҳо бойлиги ҳисобланган, халқимиз «оқ олтин» деб эъзозлайдиган пахта йиғим-терими тобора оммавий тус олмоқда. Пахтакорлар, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари бу дамларни орзиқиб кутишган эди Жойларда ҳосил йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишга қаратилган ташкилий ва оммавий-сиёсий тадбирлар белгиланди. Жиззах пахтакорларининг ташаббуси ва ипатоволиклар методи асосида терим-транспорт отрядлари, ҳосил йиғим-теримини тўғри ташкил этиш ва унга раҳбарлик қилиш мақсадида жанговар пахта штаблари тузилди.

Эрта баҳордан ҳосил йиғим-терими бошлангунгача жуда машаққатли ва айни вақтда шарафли йўл босиб ўтилди. Қалби кенг, кўнгли «оқ олтин» янглиғ, иродаси метиндек мустаҳкам, ҳар сафар табиатнинг мураккаб шароитларига дуч келганда бой тажрибаси, юксак маҳоратини ишга солиб, юз берган қийинчиликларни мардонавор енгиб келган пахтакорлар айниқса бу йил зўр матонат кўрсатдилар. Улар баҳорнинг серёғин ва салқин кунларида ҳар бир туп ғўзани қалбларининг қўрини сарфлаб парвариш қилдилар, ёзнинг жазирама иссиғида пешона терлари билан суғордилар, ўзларининг қаҳрамонона меҳнатлари билан давлатга 5 миллион 700 минг тонна пахта сотиш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятни тўла қоплайдиган даражада мўл ҳосил тўпладилар ва унинг барвақт етилишини таъминладилар.

Ҳозир республикамиз пахта далаларида ишлаётган теримчилар сафига ҳар куни минглаб янги кишилар қўшилмоқда. Ўзбек элининг шон-шуҳрати, миллий ифтихоримиз бўлган «оқ олтин»имизни жондан севадиган, юрагида пахта меҳри, қалбида виждони бор ҳар бир киши, ёшу-қари пахта даласига, теримга отланмоқда. Тадбиркор деҳқонларнинг иродаси билан дефолиация ўз вақтида сифатли қилиб ўтказилган ва ғўзасининг барги бир текис тўкилган далаларга жасоратли механизаторлар «зангори кема»ларини олиб кирмоқдалар. Пахтазорда меҳнат жангу-жадали, терим суръати кун сайин, соат сайин кучаймоқда.

Терим суръатини жадаллаштиришда Бухоро, Фарғона, Сурхондарё ва Наманган областларининг пахтакорлари алоҳида ибрат кўрсатмоқдалар. Бу областларда ҳар куни йиллик планнинг 2,5-3 проценти ва бундан ҳам кўпроқ пахта тайёрлашга муваффақ бўлиняпти. Бу областларда ҳосил йиғим-теримида бундай юксак суръатга эришилаётганининг боиси шундаки, аввало, колхоз ва совхозлардаги ишга яроқли аҳоли теримга тўла сафарбар этилган, теримда қатнашаётган ҳар бир кишининг имкони борича кўпроқ пахта теришига эришилаётир. Қолаверса, далада ишлаётган терим агрегатларининг сони кун сайин кўпаймоқда. Машина терими жиззахликлар ташаббуси ва ипатоволиклар методи асосида дала — бункер — тележка — тайёрлов пункти усулида ташкил этилган. Хўжаликларда тузилган терим-транспорт отрядларининг иши яхши йўлга қўйилган. Терим агрегатлари тўла қувват ва юқори унум билан ишлатиляпти, уларнинг бункеридан кун сайин кўпроқ пахта тўкиляпти.

Лекин шуни унутмаслик керакки, республикамизда ҳосил йиғим-теримининг муваффақиятини, бинобарин, белгиланган давлат плани ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг барвақт ҳамда тўла-тўкис бажарилишини айрим ёки бир неча область ҳал қилмайди. Республикадаги барча областларда терим бирдек оммавий тус олдирилса, ҳамма жойда терим суръати барча чоралар билан кучайтирилсагина умумий юксалишга эришиш мумкин. Бунинг учун барча областларда ва Қорақалпоғистон АССРда мавжуд ҳамма ишчи кучларини далага чиқариш, терим машиналарини тезроқ ишга тушириш керак.

Тўғри, бу йил баҳорда ёғингарчилик кўп бўлиши, ҳаво салқин келганлиги сабабли ғўзанинг ўсиши ва ривожланиши бирмунча кечикди, катта майдонларга чигит қайта экилди. Аммо, бундай аҳвол фақат Самарқанд, Жиззах, Сирдарё. Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССРдагина эмас, балки республикамизнинг бошқа жойларида ҳам юз берди. Шундай экан, терим суръатининг айрим областларда сустлигига ҳеч қандай алоҳида сабаб бўлмаслиги керак Аксинча, терим суръатини оширишнинг бирдан-бир омили бўлган машина теримини кучайтириш, терим машиналарига кенг иш фронти яратиб бериш шарт. Бунинг учун эса ғўзанинг баргини сунъий тўктиришни тезроқ тугаллаш даркор. Дастлаб дефолиация ўтказилган ва ғўзасининг барги тўкилган майдонларга пешма-пеш терим агрегатларини тушириш, уларнинг икки сменада тўла қувват ва юқори унум билан ишлашини, пахтанинг тез ва сифатли терилишини таъминлаш зарур.

Белгиланган миқдордаги уруғлик пахтани юқори сифатли қилиб териб олиш ва тайёрлаш муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган ишдир. Уруғлик учун ғўза тупларининг пастки қисмида дастлаб пайдо бўлган кўсакларнинг яхши пишган пахтасини теришга алоҳида эътибор бериш лозим. Уруғлик пахтага хас-чўп илашмаслиги, у ерга тўкилиб ифлослантирилмаслиги, яхши очилмаган ва пишмаган кўсакларнинг пахтаси ситиб олиниб. яхши сифатли пахтага аралаштирилмаслиги, шунингдек, касалланган ғўза тупларининг пахтаси қўшилмаслиги керак. Уруғлик пахтани теришда ҳам суръат, ҳам сифат бўлиши лозим. Уруғлик пахта териш ва уни давлатга топшириш плани бажарилиши биланоқ, терим агрегатларини ишга тушириш ва ҳосилнинг қолган қисмини машиналар билан қисқа муддатда йиғиштириб олиш зарур. Бу теримнинг суръатини кучайтириш, умуман пахта тайёрлаш плани ва қабул қилинган мажбуриятларни тезроқ бажариш имконини беради

Шуни айтиш керакки, республикада пахта териш ва тайёрлаш суръати ўтган йилдагидан анча суст бормоқда. Ўтган йили шу кунгача давлатга 2 миллион 200 минг тоннадан зиёд пахта топширилиб, йиллик план қарийб 40 процент бажарилган эди. Бу йил эса ҳозиргача 850 минг тоннагина пахта тайёрланиб, план энди 15 процент адо этилди. Тўғри, бунинг баъзи объектив сабаблари ҳам бор. Лекин бу йилги юксак мажбурият масъулияти бундай сабабларни ҳадеб рўкач қилавермасликни, кўпроқ ҳосил тақдири тўғрисида ўйлашни тақозо этади. Ҳозир маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари олдида турган асосий вазифа — истисносиз ҳамма хўжаликлар, районлар, областларда терим суръатини кескин ошириб, пахта тайёрлаш суръатлари жиҳатидан ўтган йилги даражага етиб олиш ҳамда ўзиб кетиш чораларини кўришдан иборат. Бунинг учун териладиган ва тайёрланадиган пахтанинг миқдорини тобора кўпайтириб бориб, яқин кунлар ичида республика бўйича ҳар куни 200-215 минг тоннадан пахта тайёрланишини таъминлаш ва кунлик ўсишни бундан ҳам ошириш лозим.

Бунга ўз-ўзидан эришиб бўлмайди, албатта. Даставвал, ҳамма жойда машина теримини кенг қизитиш, барча терим агрегатларини ишга тушириб, уларнинг юқори унум билан тўхтовсиз ишлашини таъминлаш, ҳар бир механик-ҳайдовчи кунлик нормани бир ярим-икки баравар ошириб бажаришига эришиш керак. Айни вақтда пахта йиғим-теримида банд бўлган барча моддий-техника ва ишчи кучи ресурсларидан юксак самарали ва рационал фойдаланишни таъминлаш даркор.

Теримда юксак суръат билан бир қаторда, юқори сифат ҳам бўлиши лозим. Тўқимачилик саноати пахтакорлардан аъло сифатли пахта кутмоқда Буни эътиборга олиб, ҳам қўлда, ҳам машинада терилган пахтанинг сифати яхши бўлишига, давлатга фақат биринчи сортли пахта топширилишига эришиш керак. Бу эса теримчилар иши устидан назоратнинг кучайтирилишини, далага фақат яхши созланган агрегатларгина олиб кирилишини, машина теримига ажратилган далаларнинг бегона ўтлардан батамом тозаланган бўлишини талаб этади. Бегона ўтлардан тозаланмаган пайкалларга терим агрегатларини киритишга йўл қўймаслик керак.

Ҳамма жойда теримни жиззахликлар тадбири, ипатоволиклар методи ва учқўрғонликлар ташаббуси асосида ташкил этайлик. Бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан кўпроқ пахта терилиши ва тайёрланишига эришайлик.

ПАХТА ШТАБИ

ТЕЛЕФОНЛАР: 337343 - 337604

ТЎҚҚИЗ БРИГАДА МАРРАГА ЕТДИ

АНДИЖОН («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ленин районидаги «Коммунизм» колхозининг Абдулбоқи Муқимов бошлиқ бригадаси аъзолари йиллик пахта тайёрлаш планини бажардилар. 101 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан хирмон кўтарилди. Ҳосилнинг 70 проценти машиналар билан териб олинди. Бригада пахтакорлари ҳосилдорликни гектар бошига 50 центнерга етказишга сўз бердилар.

Ленин райони пахта тайёрлашда Андижон областида карвонбоши бўляпти. Ҳар куни 2-2,5 процент миқдорида пахта тайёрлаётган бу районда тўққиз бригада йиллик планни бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди.

ИККИ ПЛАН БАЖАРИЛАДИ

ЧИРОҚЧИ (Жамоатчи мухбиримиздан телефон орқали). «Восход» совхози чўлқуварлари Қашқадарё областида биринчилар қаторида ғалаба рапортига имзо чекдилар. Она-Ватан омборига 500 тоннага яқин қўриқ ер дурдонаси етказиб берилди. Ҳосилдорлик гектар бошига ҳозирнинг ўзидаёқ 20 центнерга етди. Рўзимурод Ҳазратқулов, Очил Бозоров, Холмўмин Аннаев бошлиқ илғор бригадалар давлатга икки план миқдорида пахта топширдилар.

Совхоз пахтазорларида ҳали ҳосил кўп. Хўжалик коллективи давлатга яна 500 тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини олди.

А. ТУЛАНОВ.

«ОҚ ОЛТИН» КАРВОН-КАРВОН

Хоразм области хўжаликларида пахта теримига ҳар тарафлама пухта тайёргарлик билан киришилди. Ҳазорасп райони пахтакорлари теримни биринчи бўлиб бошладилар. Дастлабки куни тайёрлов пунктига 150 тонна ҳосил топширилган бўлса, ҳозир кунлик кўрсаткич 300 тоннадан ошди. Жданов номли, «Партия XXI съезди» колхозлари пахта тайёрлашда жадал суръат ва юқори сифатга эришишяпти.

Шунингдек, Янгиариқ райони хўжаликларида ҳам йиғим-терим уюшқоқлик билан бошлаб юборилди. Ҳосилнинг 60 процентини машинада териш планлаштирилиб, 45 та терим-транспорт отряди тузилди.

Областнинг ҳамма районларида «оқ олтин» карвонлари зарбдор йил манзили сари юра бошлади. Ҳозир дала азаматларининг бутун куч-ғайрати 425 минг тонналик Хоразм пахта хирмонини бунёд этишга қаратилмоқда.

Ф. ЗОҲИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

САМАРҚАНДДА БИРИНЧИ

ЯНГИОБОД («Совет Ўзбекистони» мухбири). Хатирчи районидаги Карл Маркс номли колхознинг Абдулла Рўзиев бошлиқ бригадаси Самарқанд областида биринчи бўлиб маррага етди. Бригада заршунослари 25 гектар янги ўзлаштирилган ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан «оқ олтин» териб олиб, йиллик планни анча ошириб адо этдилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

5.700.000 ТОННА „ОҚ ОЛТИН" УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 23 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий тайёрланадиган пахтага нисбатан процент ҳисобида).

Бухоро	2,76	33,41	2,73	14,45
Фарғона	2,88	29,84	2,15	9,78
Наманган	3,15	23,93	3,12	9,18
Сурхондарё	2,31	23,14	2,42	13,65
Андижон	2,88	22,10	2,74	8,17
Қашқадарё	2,36	20,18	2,15	10,26
Тошкент	1,00	3,94	0,45	0,64
Самарқанд	0,56	2,91	0,08	0,13
Жиззах	0,41	1,36	0,35	0,48
Хоразм	0,49	1,35	0,01	0,02
Сирдарё	0,25	1,11	0,16	0,40
ҚҚАССР	0,32	1,09	—	—
Республика бўйича:	1,77	15,34	1,39	5,62
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	2,22	23,72		
Наманган	1,93	23,32		
Сурхондарё	1.08	12,84		
Қашқадарё	0,89	7,12		
Республика бўйича:	1,15	12,53		

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Сурхондарё областидаги саноат корхоналарининг коллективлари СССР Конституциясининг бир йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, маҳсулот реализация қилиш, буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик планини муддатидан барвақт, 22 сентябрь куни бажардилар.

Тўққиз ойлик планга қўшимча равишда 14 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

* * *

Андижон областининг бинокорлари КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошира бориб, пудрат ишлари тўққиз ойлик планини муддатидан аввал, 21 сентябрь куни бажардилар. Улар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб. беш йилликнинг учинчи йилида қўшимча равишда 5 миллион сўм капитал маблағни ўзлаштириш мажбуриятини олдилар.

(ЎзТАГ).

Л. И. БРЕЖНЕВ БОКУДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

БОКУ, 23 сентябрь. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бугун Бокудан Москвага жўнаб кетди. У Озарбайжон пойтахтига Ленин ордени топширишга бағишланган тантаналарда қатнашди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, шунингдек КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари В. М. Фалин, КПСС Марказий Комитети Ишлар мудири ўринбосари М. Е. Могилевец ҳам Л. И. Брежнев билан бирга жўнаб кетдилар.

Леонид Ильич вокзалга борадиган йўл бўйлаб шаҳар кўчалари ва майдонларига чиққан ўн минглаб бокуликлар унга оқ йўл тилаб қолдилар.

Л. И. Брежневни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат. Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев, Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. А. Халилов, республика Министрлар Советининг Раиси А. И. Иброҳимов, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Боку шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. Г. Керимов, шаҳар ижроия комитетининг раиси А. Ю. Мамедов, шаҳар партия комитети бюросининг аъзолари. ишчилар коллективларининг. жамоат ташкилотларининг кўпдан-кўп вакиллари. фан, маданият арбоблари, журналистлар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида СССР электр-техника саноати министри А. К. Антонов, Қизил Байроқ орденли Закавказье ҳарбий округининг қўмондони генерал-полковник О. Ф. Кулишев, Қизил Байроқ орденли Закавказье чегара округи қўшинларининг бошлиғи генерал-майор Н. И. Макаров, Бокудаги тантаналарда қатнашиш учун келган делегацияларнинг раҳбарлари — Грузия Компартияси Тбилиси шаҳар комитетининг биринчи секретари Т. Н. Ментешашвили, Арманистон Компартияси Ереван шаҳар комитетининг биринчи секретари Л. Н. Нерсесян бор эдилар.

САМИМИЙ ҚАРДОШЛИК ВАЗИЯТИДА

БОКУ, 22 сентябрь. (ТАСС махсус мухбирлари). Боку шаҳрига Ленин ордени топширилганлиги муносабати билан Озарбайжон Компартияси шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг ижроия комитети қабул маросими уюштирдилар.

Қабул маросимида Л. И. Брежнев, Г. А. Алиев, К. У. Черненко ўртоқлар, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар, Боку шаҳрининг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, олимлар маданият арбоблари, жамоатчилик намояндалари ҳозир бўлдилар.

Г. А. Алиев шу ерда ҳозир бўлганларни табриклаб, нутқ сўзлади.

Совет Озарбайжонининг меҳнаткашлари, — деди у, — шу кунларда жуда зўр қувонч билан яшамоқдалар, катта байрамни нишонламоқдалар. Республикамиз пойтахтига, революцион, меҳнат ва интернационал анъаналарга бой бўлган шаҳар — Боку шаҳрига Ленин ордени топширилди. Ҳар биримиз учун, барча совет кишилари учун бениҳоя азиз бўлган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев шаҳримизга Ватаннинг юксак мукофотини топширганлиги бизнинг байрамимизга алоҳида мазмун, алоҳида аҳамият бахш этди.

Л. И. Брежнев Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетидаги учрашув вақтида, тантанали мажлисда сўзлаган нутқида Озарбайжон ишчилари, колхозчилари, зиёлиларининг фидокорона меҳнатига, республика партия ташкилотининг фаолиятига юксак баҳо берди, ишимиздаги камчиликларни очиб ташлади, мавжуд резервларни кўрсатиб ўтди, ишларни янада яхшилаш йўлларини белгилаб берди, деб давом қилди Г. А. Алиев.

Биз буларнинг ҳаммасини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг маҳаллий партия, совет органларининг ҳаёти ва амалий ишида конкрет иштирок этишининг ёрқин ифодаси деб, КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати Озарбайжон халқига, республика партия ташкилотига доимий ғамхўрлик қилиб, эътибор бераётганликларининг ифодаси, деб биламиз. Биз ана шу ёрдамдан, ана шу меҳрибонликдан тўла-тўкис фойдаланишга. ишдаги камчиликларни сабот билан бартараф этишга ҳамда партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларининг муваффақиятли бажарилишини таъминлашга ҳаракат қиламиз, деб ваъда берамиз.

Барча совет кишилари каби Озарбайжон меҳнаткашлари ҳам шуни юксак даражада қадрлайдиларки, партиямиз, Марказий Комитет, Сиёсий бюро мамлакат халқ хўжалигини янада ривожлантириш, халқ фаровонлигини муттасил ошириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилишлари билан бирга Ватанимиз хавфсизлигини таъминлаш, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини жипслаштириш ишига, реал ва мустаҳкам тинчлик йўлидаги кураш ишига ҳамиша эътибор бериб келмоқдалар.

Совет кишилари сермазмун, бахтиёр ҳаёт кечирмоқдалар. Улар ривожланган социалистик жамиятимизнинг келажаги янада саодатли, қувончли эканлигини равшан кўриб турибдилар. Шу боисдан тинчлик тўғрисидаги, термоядро урушининг олдини олиш ҳақидаги масала ҳар бир кишини тўлқинлантириб турибди, ҳаммани ташвишлантираётган масала бўлиб қолди.

Ўртоқ Алиев қаҳрамон халқ, меҳнаткаш халқ — совет халқи учун, социалистик Ватанимиз учун, улуғ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси, Совет ҳукумати учун, Л. И. Брежнев учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилди.

Л. И. Брежнев жавоб нутқи сўзлади.

У озарбайжонлик ўртоқларни Боку шаҳрига топширилган юксак мукофот билан яна бир бор қизғин муборакбод қилди. Бу бокуликлар ва бутун республика учун, деди у. ҳам шараф, ҳам келажакни кўзда тутиб олинган катта маънавий мажбуриятдир.

Ўртоқ Брежнев Озарбайжон Ватан ва Ленин партиясининг ишончини муносиб суратда оқлайди, деб ишонч билдирди.

Бу ерда партия Марказий Комитети ҳамда ҳукумат ва шахсан менинг шаънимга айтилган эзгу сўзлар учун сидқидилдан раҳмат, — деб давом қилди Л. И. Брежнев. — Қизғин, самимий кутиб олганликлари учун Боку коммунистлари ва барча меҳнаткашларига сидқидилдан раҳмат. Биз учун бу кунлар унутилмасдир.

Кеча Боку корхоналарини бориб кўришимиз бизда зўр таассурот қолдирди.

Биз ажойиб тарзда ташкил қилинган, замонавий рўзғор кондиционерлари заводида Озарбайжон кўп тармоқли индустриясининг бугунги ва бирон даражада бўлсада — эртанги кунини кўрдик.

Совет Озарбайжони — мамлакатнинг нефть қазиб чиқариш ва нефтни қайта ишлаш саноати бешиги, нефтчи кадрларимиз манбаидир. Нефтни қайта ишловчи янги қудратли установка Озарбайжон бугунги кунда ҳам Ватаннинг ёнилғи-энергетика таъминотига салмоқли ҳисса қўшаётганлигини эслатди. Ана шу ҳисса республика меҳнаткашларининг куч-ғайратлари туфайли янада кўпроқ бўлади, деб умид қиламиз.

Кишиларингизни айтмайсизми, улар нақадар ажойиб кишилар, ўртоқлар! Булар — чиниққан ветеранлар ҳам, жўшқин, дадил ёшлар ҳамдир. Озарбайжон ана шундай кишилар билан ўзининг партия ташкилоти раҳбарлигида коммунистик қурилишнинг турли соҳаларидаги муваффақиятларини муттасил ошираверишига аминман.

Яна бир масала ҳам бор, ўртоқлар. Боку ишчилар синфининг ажойиб интернационалистик анъаналарига ҳамиша содиқ бўлингиз. Партиямизнинг ленинча доно миллий сиёсатини — узоқни кўзловчи ва принципиал, ғоят назокатли сиёсатни зўр ғайрат билан амалга оширингиз. Бизнинг йўлимиз — Совет Иттифоқини ташкил қилувчи миллатлардан ҳар бирининг тараққий этиши ва маънавий бойишига ҳар томонлама кўмаклашиш ва айни вақтда совет халқи бирлигини мустаҳкамлашнинг буюк тарихий жараёни учун кенг имконият очиб беришдан иборатдир. Биз шу йўлдан муттасил олға — коммунизм ғалабаси сари бораверамиз.

Пировардида Л. И. Брежнев Совет Озарбайжони ва унинг пойтахти Бокунинг гуллаб-яшнаши ва янги-янги муваффақиятлари учун, Озарбайжон коммунистларининг жанговар отряди ва унинг Марказий Комитети учун, улуғ, қудратли Совет Иттифоқи ва шонли ленинчи партиямиз учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилди.

* * *

Л. И. Брежнев ва Г. А. Алиевнинг нутқлари давомли қарсаклар билан кутиб олинди. Қабул маросими ғоят самимий ва қардошларча дўстлик вазиятида ўтди.

МЕҲНАТ МУВАФФАҚИЯТЛАРИНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

РИШТОН (Фарғона области.) 23 сентябрь. (ЎзТАГ). Бугун Риштон районидаги Куйбишев номли колхозда Фарғона область қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов тантанали вазиятда областга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғини топширди. Пахта терими ва давлатга пахта сотиш юзасидан 1978 йил сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида республика социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари учун ана шу мукофот фарғоналикларга берилди.

Ш. Р. Рашидов область пахтакорлари, механизаторлари, барча меҳнаткашларини муносиб мукофот билан самимий табриклаб. уларга меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Кенгаш қатнашчилари фарғоналик деҳқонларнинг меҳнатига юқори баҳо берилганлиги учун сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этиб, областнинг барча пахтакорларини шу кунларда бутун кучни ҳосил йиғим-теримига сафарбар қилишга, ҳар бир механизатор, теримчининг иш унумини кескин равишда оширишга даъват этдилар.

ВАТАНГА КЎПРОҚ ҒАЛЛА БЕРАМИЗ

ЖИЗЗАХ, 23 сентябрь. (ЎзТАГ). Бу ерда республика ғаллакорларининг кенгаши бўлди. Докладчи — Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги министри А. А. Уркинбоев ва сўзга чиққан нотиқлар диққат-эътиборни КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорлари асосида ғаллачилик хўжалигини янада юксалтириш, шоли ва маккажўхори ўрим-йиғимини тезроқ тугаллаш, суғориладиган деҳқончиликда ҳам, лалмикор деҳқончиликда ҳам резервлардан яхшироқ фойдаланиш масалаларига қаратдилар. Келгуси йил ҳосили учун кузги бошоқли экинларни сифатли экиш юзасидан тавсиялар қабул қилинди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари И. Р. Қурбонов нутқ сўзлади.

ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

23 сентябрь куни Тошкентда шаҳар партия активи йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари ёқилғи ва энергетика ресурсларини тежаб-тергаб сарфлаш соҳасида республика пойтахти партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев доклад қилди.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов 22 сентябрь куни Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Карлос Рафаэль Родригесни қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

МАЛАЙЗИЯЛИК МЕҲМОНЛАР ТОШКЕНТДА

Вакиллар палатасининг спикери Тан Сри Саед Насир Исмоил бошчилигидаги Малайзия парламенти делегацияси 23 сентябрь куни Москвадан Тошкентга келди.

Аэропортда делегацияни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси С. Ҳ. Сирожиддинов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

ВИЗИТ ТУГАДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф Устиновнинг таклифига биноан расмий дўстона визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР миллий мудофаа министри армия генерали М. Дзур бошчилигидаги Чехословакия ҳарбий делегацияси 23 сентябрь куни Ватанига жўнаб кетди.

Аэродромда делегацияни Д. Ф. Устинов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮЛЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

МАТОНАТ

ЗАДАРЕ РАЙОНИ КОММУНИСТЛАРИ ЯЛПИ ПАХТА ҲОСИЛИНИНГ 97 ПРОЦЕНТИНИ МАШИНА-МЕХАНИЗМЛАРДА, ҚИСҚА МУДДАТЛАРДА ТЕРИБ ОЛИШ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР.

Пахта ўзбек халқини етти иқлимга танитди. Унинг номини тилларда достон қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленумида таъкидланганидек, «пахта — умумхалқ бойлиги, умуммиллий бойликдир. Республикамизнинг партия ташкилоти, барча меҳнаткашлари пахта етиштиришни доим кўпайтиришни ҳамиша ўзларининг энг биринчи ватанпарварлик ва интернационал бурчи деб, коммунизмнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашга қўшиладиган асосий ҳисса деб ҳисоблаб келдилар ва шундай деб ҳисобламоқдалар».

Районимиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларига жавобан ҳамма майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Ердан, минерал ўғитдан, сувдан ва бошқа ресурслардан оқилона фойдаланилгани туфайли ҳосил чўғи эндиликда кўзни қувонтирмоқда. Партиямиз Марказий Комитетининг июль (1978 йил) Пленуми ҳужжатларини зўр кўтаринкилик билан ўрганиб чиққан пахтакорларимиз ўз мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар. Районимиз меҳнат аҳли давлатга аввал белгиланганидек, 55 минг тонна эмас, балки 60 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришга қарор қилди.

Шу кунларда районимиз коммунистлари масъулиятли дамларни бошдан кечирмоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Республика колхозлари, совхозлари, пахта заводлари ва тайёрлаш пунктларини 1978 йил пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга ҳозирлаш тўғрисида»ги қарорида белгиланган тадбирларни изчил амалга ошириш ҳар бир меҳнатчининг муқаддас бурчи, шон-шараф ишига айланиб қолди.

Район партия комитети, унинг бюроси пахтачиликни комплекс механизациялашга катта эътибор бериб келаётир. Айтайлик, 1976 йили ялпи ҳосилнинг 93 проценти машиналарда терилган бўлса, бу йил коммунистларимиз пахта ҳосилининг 97 процентини машина-механизмларда қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш ҳаракатини бошладилар. «Наманган» совхози кейинги икки йилда бу соҳада жуда катта муваффақиятга эришди. Мазкур хўжаликда ўтган йили далалардаги пахтанинг 96 проценти бункерлардан тўкилди. Шунингдек, «Украина», «Гулбоғ» совхозларида бу кўрсаткич 90-95 процентга етказилди.

Эндиликда қишлоқ коммунистлари партия ва ҳукуматимизнинг пахтачиликни комплекс механизациялаш, айниқса йиғим-терим мавсумида техника қудратидан самаралироқ фойдаланиш юзасидан берган кўрсатмаларига амал қилиб, ўз зиммаларига оширилган мажбурият олмоқдалар. Шу шарафли вазифани уддалаш коммунистлар матонатига, уларнинг иродасига катта синов бўлади. Чунки районимиз шароитида ишчи кучлари кам, ҳар бир ишловчига ўртача 4-5 гектар ер, «Наманган», «Украина», «Гулбоғ» совхозларида эса бир ишловчига 7-9 гектардан дала тўғри келади. Бундай шароитда фақат техникага таянган деҳқонгина ютиши мумкин.

Бугун ҳар бир механик-ҳайдовчи ягона мақсад билан яшамоқда. Пахта йиғим-теримини қисқа муддатларда юксак сифат билан якунлаш коммунистларимизнинг шиорига айланган. Улар шу кунларда партиявий ибрат кўрсатиб меҳнат қилишга, ҳар бир иш кунини юксак унум билан якунлашга интилмоқдалар. Район партия комитети ишлаб чиққан тадбирларга кўра, колхоз ва совхозларда 60 та терим-транспорт отрядлари тузилган. Улар ҳузурида иш олиб бораётган мувақкат партия группалари 78 та бўлиб, асосий эътибор меҳнат коллективларида ишчанлик ва ташаббускорлик сифатларини такомиллаштиришга қаратилган. Барча терим-транспорт отрядларида сифат комиссиялари ишлайди. Партия группаларининг иши нечоғли жанговар, конкрет бўлса муваффақиятлар ҳам шу қадар кўпроқ бўлади.

Партия ва ҳукуматимизнинг қарорида терим техникасини бутун мавсум давомида икки-уч сменада ишлатиш, уларнинг иш унумини ҳар қачонгидан ҳам юксак даражага кўтариш йўл-йўриқлари кўрсатиб берилган. Бу йилги мавсумда пахтазорларимизда 316 та терим машиналари жавлон уради. Уларни моҳирона бошқарувчи 600 дан ортиқ механик-ҳайдовчилар, жумладан 400 га яқин коммунист ва комсомол-ёш механизаторлар аттестациядан ўтказилди. Қувончлиги шундаки, механик-ҳайдовчиларимиз ўтган йилдагига нисбатан анча оширилган мажбуриятлар қабул қилмоқдалар. Зарбдор йилда районимиз бўйича ҳар бир терим машинасида 180-200 тоннадан пахта терилишини таъминлаймиз. Илғор механик-ҳайдовчиларимиз эса, мавсумда 450-500 тоннагача дурдона териш мажбуриятини олмоқдалар. Булар орасида «Правда» колхозидан коммунист Александр Кукшин мавсумда алоҳида ибрат кўрсатишга чорламоқда. У мавсумда 450 тонна «оқ олтин» тўкишга аҳд қилди. «Украина» совхозидан Сирожиддин Кромиддинов, «Гулбоғ» совхозидан Холдорали Қораев, «Гигант» колхозидан Иброҳим Солиев, Навоий номли колхоздан Абдуҳалил Эралиев, «Наманган» совхозидан Каромат Каримова каби юзлаб коммунистлар, «зангори кема» дарғалари меҳнатда ибрат кўрсатишга шайланмоқдалар. Уларнинг жасоратга чорловчи даъвати барча хўжаликларда қўллаб-қувватланмоқда.

Ҳозир районимиз далалари устида ғўза баргининг тўкилишини таъмин этувчи самолётларнинг овози баралла янграб турибди. Дефолиация бу йилги шароитда табақалаштирилган ҳолда юқори сифатли ўтказилаётир. Юқорида айтганимиздек, терим мавсумида «зангори кема»лар группа усулида икки сменада ишлатилади. Ҳар бир машина-механизмнинг узлуксиз ишлашини таъминлаш мақсадида, уларга махсус кўчма устахоналар техник хизмат кўрсатади. Кўчма устахоналарга малакали коммунист механиклар, слесарларни бириктиб қўямиз. Ёнилғи ўз вақтида етказиб берилади. Терим машиналари билан транспорт тележкаларининг иши бир-бирига боғлиқ ҳолда олиб борилади. Уларнинг иши марказий диспетчерлик пункти орқали бошқарилади.

Теримни тез ва сифатли уюштирган механик-ҳайдовчилар, бўлим ва бригадалар алоҳида моддий ва маънавий рағбатлантирилиб бориладн. Мақсадимиз теримнинг дастлабки кунлариданоқ кунига йиллик планнинг 5-6 проценти миқдорида пахта тайёрлашдир. Бу кўрсаткичлар бўлим ва бригадаларда 8-10 процентга, хўжаликларда 6-8 процентга кўтарилади. Терим қизғин паллага кирганда пахта тайёрлаш суръатини 10-12 процентгача етказамиз. Шундай қилганда йиллик план ва мажбуриятларни қисқа муддатларда уддалаш мумкин бўлади. Ҳозирги замон пахтачилиги ҳам суръат, ҳам сифат кўрсаткичларига фақат қудратли техникага таянган ҳолдагина эришиш мумкинлигини тасдиқламоқда.

Район партия, совет ташкилотлари, хўжалик органларининг мақсади — зарбдор йилда энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш ва сифат кўрсаткичларини қўлга киритишдир. Бунга фақат коммунистларнинг масъулияти, уларнинг жанговарлик, ишчанлик сифатларини кўтариш билан эришиш мумкин. Шу кунларда 109 цех, 57 бошланғич партия ташкилотлари ҳамда 80 га яқин партия группаси теварагига жипслашган 2100 дан ортиқ коммунист, 6800 комсомол аъзолари пахтазорларда мардонавор меҳнат қилмоқдалар. Улар ўртасида ўз меҳнатлари билан катта обрў-эътибор қозонган коммунистлар анчагина бор. «Гулбоғ» совхозининг машҳур пахтакори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Ҳусанов, «Гигант» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони З. Имомбердиев, Ильич номли колхоздан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Х. Абдуллаева, «Наманган» совхозининг донгдор механик-ҳайдовчиси, обком аъзоси К. Каримовалар шулар жумласидандир.

Пахта терими — энг масъулиятли мавсум эканини яхши тушунган коммунистларимиз далада ишлаётганлар учун қулай шарт-шароитлар яратиб беришни ҳам биринчи даражали вазифа деб ҳисоблаётирлар. Мавсум давомида 128 та дала шийпони партиявий-сиёсий, оммавий-ташкилий ишлар марказига айланади. Хўжаликларда, бригада, бўлим ва звеноларда 200 дан ортиқ сиёсий ахборотчи, шунча сиёсий ташкилотчилар 64 та агитгруппага уюшган ҳолда меҳнаткашлар ўртасида агитация-пропаганда ишларини олиб борадилар.

Район партия комитети ўнинчи беш йилликни — пахтачиликни комплекс механизациялаш беш йиллиги деб эълон қилган. Бугунги кунда олиб борилаётган барча партиявий-ташкилий, оммавий-сиёсий ишларнинг йўналиши ана шунга қаратилган. Биз зарбдор йилда зиммамизга олган юксак социалистик мажбуриятимизни бажариб, 60 минг тонна пахтамиз билан республикамиз «оқ олтин» хирмонига муносиб ҳисса қўшамиз. Коммунистларимиз ва барча меҳнаткашларимиз ишлаб чиққан тадбирларга кўра, пахта етиштириш келгусида йилига 80 минг тоннага етказилиши лозим. Бу юксак чўққи коммунистларимизнинг эзгу-ниятидир.

Ў. ХОЛДОРОВ,
Задарё район партия комитетининг биринчи секретари.

«Ўзбекхиммаш» заводининг илғор ишчиси Ортиқбой Усмонов беш йилликни тўрт йилда бажариш учун курашмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори бўлган бу тажрибали фрезерчи смена топшириқларини ошириб бажариш билан ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлаётир.

И. Глауберзон фотоси.

«МИНГЛАР ШАРТНОМАСИ» АМАЛДА

Ўзбекистондан янги ҳосил пахтасидан ишланган тола ортилган биринчи эшелон мамлакатнинг тўқимачилик маркази бўлган Иваново шаҳрига етиб келди. Бу КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорларига жавобан республика деҳқонларининг мусобақадош ивановолик дўстларига совғасидир.

УзТАГ мухбири Иваново билан телефон орқали боғланди. Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Михаил Степанович Гречин шундай деди:

— Шаҳримиз тўқимачилари билан ярим асрлик ҳамкорлик туфайли вужудга келган шонли анъаналарни ўзбек дўстларимиз давом эттираётганлигидан хурсандмиз. Ивановоликларнинг Ўзбекистон меҳнаткашлари билан яқиндан алоқалари — мамлакатимиз халқлари қардошларча дўстлиги мустаҳкамланаётганлигини н г, Леонид Ильич Брежнев КПСС XXV съездида гапирган совет жамияти маънавий-сиёсий бирлигининг ёрқин далилларидан биридир.

ИВАНОВОЛИКЛАР ТАШАККУРИ

Ивановога келтирилган Ўзбекистоннинг дастлабки толаси одатга мувофиқ машҳур Иваново меланж комбинати коллективига қайта ишлашга топширилди. Корхонанинг энг яхши ходимлари меҳнат мусобақасида янги ҳосил хом ашёсини қайта ишлашни бошлаб бериш фахрий ҳуқуқини қўлга киритдилар.

Комбинатда тантанали митинг бўлиб ўтди. Тўқимачилар серқуёш Ўзбекистондан олинган толанинг юқори сифати тўғрисида зўр мамнуният билан гапирдилар. Улар шуни таъкидлаб ўтдиларки, деҳқонлар, пахта тозалаш саноати ходимлари ва тўқимачиларнинг биргаликдаги куч-ғайрати туфайлигина партия ва ҳукуматнинг халқ истеъмол моллари сифатини яхшилаш борасида қўйган муҳим вазифасини муваффақиятли ҳал этиш мумкин.

М. С. Гречин тўқимачилар ўлкаси ходимларининг кўп минг кишилик отряди номидан Ўзбекистон деҳқонлари ва пахтакорларини 1978 йил йиғим-терим мавсуми бошланиши билан табриклаб, аъло сифатли хом ашё учун, зарбдор меҳнат учун самимий ташаккур изҳор этди!

МАКРОМОЛЕКУЛЯР ХИМИЯ БЎЙИЧА ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН ХАЛҚАРО СИМПОЗИУМ ОЛДИДАН

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Мамлакат экономикасини юксалтиришнинг ҳозирги босқичидаги муҳим проблемалардан бири бўлган илмий-техника тараққиётини жадаллаштиришда олий ўқув юртлари ҳам катта роль ўйнамоқда. Зеро, мамлакатимиздаги олимларнинг қарийб ярми ҳозирги кунда университет ва институтларда ишламоқдалар. Абу Райҳон Беруний номли Тошкент политехника институтида халқ хўжалигининг кўпгина тармоқлари учун малакали инженер кадрлар тайёрлаб бериш билан бирга жуда муҳим соҳаларда катта илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Бу борада институтнинг химия-технология факультетида қилинаётган ишлар, хусусан, полимерлар бўйича олиб борилаётган илмий-тадқиқотлар айниқса ибратлидир.

Республика Фанлар академиясининг академиги, профессор К. Аҳмедов бош бўлган коллоид химия кафедрасида сувда эрийдиган юқори молекулали моддалар ва полиэлектролитларни синтез қилиш ва қўлланиш соҳасида тадқиқотлар олиб борилаётир. Бу тадқиқотларнинг айрим натижалари амалиётда қўлланилмоқда. Чунончи, «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасида нитрил кислота ишлаб чиқариш жараёнида ҳосил бўладиган чиқиндидан КО-1 полимерини олиш усули топилди. Бу полимернинг хом ашёси жуда ҳам арзон, чунки мамлакатимизда нефть-газ химияси саноати кенг кўламда ривожланмоқда, аммо бундай корхоналарда саноат чиқиндиларидан унчалик фойдаланилмайди. Қолаверса, шу полимерни кукунсимон кўринишда ишлаб чиқариш мумкин. Бу нарса истеъмолчиларга ҳам қулай. Кафедра ходимлари «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассислари билан ҳамкорликда саноат чиқиндисидан КО-1 полимери олишнинг тажриба қурилмасини синаб кўрдилар ва технологик ҳужжатларини ҳозирламоқдалар. Чиқиндидан полимер олиш ва уни пармалаш техникасида қўлланиш шартли равишда 1,5 миллион сўм иқтисодий самара беради. Бундан ташқари КО-1 полимерларини қишлоқ хўжалигида тупроқ донадорлигини оширишда, қумли тупроқларни мустаҳкамлаш ва тупроқларнинг нурашига қарши курашишда фойдаланиш мумкин.

Органик химия кафедрасида ингибиторлар ёрдамида металларни занглаш ва ейилишдан ҳимоя қилиш бўйича тадқиқотлар олиб борилмоқда. Нефть ва газ қудуқларини тузли кислота билан қайта ишлаш имконини берувчи бир қанча ингибиторлар яратилди. Маълумки, нефть қудуқларида ҳарорат 150-200 даражага етади. Пўлат трубопроводлар орқали юборилаётган кислота эса ҳамиша ҳам мўлжалга бориб етавермайди. Мамлакатимизда юқори ҳароратга чидамли ингибиторлар йўқлиги учун чуқур қудуқларни кислота билан қайта ишлаш муаммо эди. Оқибатда трубопроводлар тез ишдан чиқар, уларни ишга тушириш учун эса кислота билан қайта ишлаш зарурати туғиларди. Шу боисдан органик химия кафедрасида амалга оширилган ишлар катта аҳамиятга эга.

Ноорганик моддалар технологияси кафедрасида атроф-муҳитни саноат чиқиндиларидан муҳофаза этиш мақсадида олиб борилаётган илмий-тадқиқот ишлари айниқса диққатга сазовор. Маълумки, фосфор кислотаси ишлаб чиқаришда кўп миқдорда чиқинди — фосфогипс ҳосил бўлади. Ҳозиргача ундан фойдаланилмай келинарди. Мамлакатимизда шу беш йиллик охирига бориб чиқинди сифатида ташланадиган фосфогипс миқдори 28 миллион тоннага етишининг ўзиёқ бу проблеманинг ниҳоятда катта аҳамиятга молик эканлигини кўрсатади. Олим ва мутахассисларимиз шу соҳада ҳамкорликда иш олиб бориб, фосфогипсдан олтингугурт кислотаси ва сульфалюминат-силикат цементи олишнинг технологик ҳужжатларини тайёрладилар. СССР Химия саноати министрлиги қарорига биноан Олмалиқ химия заводида фосфогипсни қайта ишловчи цех қуриладиган бўлди.

Пластмассаларни қайта ишлаш кафедрасининг илмий ходимлари ва аспирантлар маҳаллий хом ашёдан мумкин қадар кўпроқ фойдаланган ҳолда янги пластмассалар яратиш ва уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасида илмий изланиш олиб бормоқдалар. Ғўзапоядан азот кислотаси ёрдамида целлюлоза олиш бўйича катта ишлар қилинди, тажриба тариқасида шундай маҳсулотнинг дастлабки партияси ишлаб чиқарилди. Уни ёғоч целлюлозаси билан қўшиб ишлатиш мақсадга мувофиқ экан. Темир-бетон конструкциялар юзасига полимерлар ишлатишдан биргина «Узградострой» тресги йилига 360 минг сўм иқтисодий самара кўриб, 826 тонна металл тежаб қолиши мумкин экан. Бу янгилик Жиззах қурилиш материаллари комбинатида, шунингдек Красноярск, Рязань ва Обнинск шаҳарларида ҳам жорий этилмоқда.

Факультетнинг проблема лабораторияси Ўрта Осиё шароитида ишлатиш учун қулай полимер материаллар яратиш соҳасида анчагина ишлар қилди. Бу ерда полимерларнинг физик ва механик хусусиятларини яхшилаш мақсадида кимёвий модификация методлари ишлаб чиқилди. Полимер стабилизаторлар қўлланиши билан бундай материалларнинг иссиққа чидамлилиги ошди, уларни узоқ муддат ишлатиш имкони туғилди. Буларнинг ҳаммаси эса моддий ва пул маблағларини тежаб қолиш имконини бермоқда. Олиб борилган тадқиқотлар натижасида янги, армирланган плёнка материаллари ишлаб чиқиш технологияси яратилди. Куртхоналар устини ёпиш учун қулай бўлган бундай плёнкаларни ҳозирги кунда Оҳангарон қурилиш материаллари комбинатида ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Бир миллион квадрат метрдан ортиқ шундай маҳсулотнинг иқтисодий самараси 300 минг сўмдир. Айни чоғда кон-бойитув корхоналарида эритмалар таркибидаги қимматли моддаларни олиб қолиш имконини берувчи полимерлар ҳам яратилдики, уларнинг кенг қўлланилиши халқ хўжалиги учун зарур металларни эритмадан ажратиб олишни анча кўпайтирди. Шунингдек, линолеум, полиэтилен қувурлар ишлаб чиқаришда фойдаланиш мақсадида самарали полимер ва олигомер стабилизаторлар яратилди.

Ўрта Осиё республикаларида қоракўл, ондатра ва бошқа мўйналарнинг, шунингдек пойафзал ва чарм-галантерея маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун зарур хом ашё — чармларнинг сифатини ошириш катта аҳамият касб этади. Проблема лабораториясида топилган ва тери ошлашга тавсия этилган эритма бу муаммони муваффақиятли ҳал этишга ёрдам берди. Натижада тери ошлаш жараёни тезлашиб, сифати анча яхшиланди.

Илмий-тадқиқотларнинг деярли ҳаммасида студентлар ҳам иштирок этмоқдалар. Шу зайл ўқув жараёни такомиллашиб, аудиторияларда олинган билим тажриба билан мустаҳкамланиб бормоқда. Бир сўз билан айтганда, институтимиз халқаро анжуманда намойиш этишга лойиқ илмий-тадқиқотларни давом эттирмоқда.

З. САЛИМОВ,
Тошкент политехника институтининг профессори, техника фанлари доктори.

КОМСОМОЛ АХБОРОТИ

Бу йил Ленин комсомоли ўзининг 60 йиллик юбилейини нишонлайди. Республикамиз йигит-қизлари ана шу шонли санани муносиб совғалар билан кутиб олиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Завод ва фабрика дастгоҳларида, қурилиш майдонларида, колхоз ва совхоз далаларида, чорвачилик фермаларида «Комсомолнинг ҳар бир орденига — ёшларнинг зарбдор ишлари» вахтаси давом этяпти. Зиммага олинган социалистик мажбуриятни юбилейгача бажариш ҳар бир йигит-қизнинг шиорига айланган. Қуйида комсомол хушхабарлари билан танишасиз.

ШОНЛИ ИШЛАР — ЮБИЛЕЙГА

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети бюроси «Ленин комсомолининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилди. Республикамиз комсомол-ёшлари Ленин комсомолининг 60 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ зарбдор вахтасида актив иштирок этмоқдалар, юбилейни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш, беш йилликнинг дастлабки уч йили план-топшириқларини СССР янги Конституцияси қабул қилинган куннинг бир йиллиги — 1978 йил 7 октябрга қадар бажариш учун курашмоқдалар.

Комсомол-ёшлар пахтачилик ва маккажўхоричилик бригадалари ўртасида ВЛКСМ 60 йиллиги шарафига ҳамда «ВЛКСМнинг 60 йиллиги» номини олиш фахрий ҳуқуқи учун социалистик мусобақа авж олмоқда. Мусобақа ғолиблари рағбатлантирилмоқда. Юбилейга бағишланган меҳнат ва ижтимоий-сиёсий фаолият борасидаги ишларга доир рапортлар қабул қилинади. «Ильич васиятларига содиқмиз!» комсомол йиғилишлари, Ленин комсомолининг 60 йиллигига бағишланган ижтимоий-сиёсий ўқувлар ўтказилади.

ВЛКСМ 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирларда умумий ўрта мактаб ўқувчилари ва ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларининг «Комсомол билети қаҳрамонликка чорлайди!» Бутуниттифоқ иншолар кўригида актив қатнашиш, республика олий ўқув юртлари комсомол ташкилотларида ўқиш, меҳнат ва спорт эстафетаси, Ленин комсомолининг революцион, жанговар ва меҳнат шуҳрати ҳафталигини ўтказиш, республика комсомоли зарбдор қурилишлари бўйлаб агитюриш ташкил этиш сингари қатор ишлар бор.

МАЖБУРИЯТ — 29 ОКТЯБРГА!

Ворошилов районидаги «Социализм» совхозининг ёш пахтакорлари КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми қарорларини завқ-шавқ билан ҳаётга татбиқ этмоқдалар. Улар самарадорлик ва сифат беш йиллигининг зарбдор учинчи йилида пахтадан мўл ҳосил олиш учун фидокорона меҳнат қилдилар. Мажбуриятга яраша ҳосил тўпланди. Бугунги кунда ёш пахтакорлар етиштирилган ҳосилни тез ва нест-нобуд қилмай йиғиштириб олишга киришдилар.

Ленин комсомолининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда 15 та комсомол-ёшлар йиғим-транспорт звеноси ташкил этилди, уларга 60 та пахта териш машинаси, 150 та тележка, 7 та автоюклагич бириктилди. Отрядда 120 механик-ҳайдовчи ва унинг ёрдамчилари, 150 нафар тракторчи, 14 ҳайдовчи ва 15 нафар механик ишлайди.

Совхоз комсомол-ёшлар бригадалари коллективлари социалистик мажбуриятларини Ленин комсомоли юбилейигача бажаришга аҳд қилганлар.

СУРЪАТ ОРТМОҚДА

Республикамиз ёш маккажўхорикорлари Ленин комсомолининг шонли 60 йиллигига муносиб тўёна тайёрлашмоқчи. Улар 1 миллион 200 минг тонналик «қаҳрабо дон» хирмони учун курашмоқдалар. Ўрим-йиғимни юксак суръатлар билан ўтказган ўнлаб комсомол-ёшлар бригадалари 100—120 центнердан ҳосил олишга муяссар бўлдилар.

Қамаши районидаги «Коммунизм йўли» колхозидан Ленин комсомоли мукофоти лауреати Гулбаҳор Нуриллаева, Сариосиё районидаги Калинин номли колхоздан республика Олий Советининг депутати, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Ўлмасхон Ёрова сингари ўртоқлар бошлиқ комсомол-ёшлар коллективларида ҳосилдорлик энг юқори бўлди. Бугунги кунгача 2 мингдан ортиқ комсомол-ёшлар бригадаларида ўрим-йиғим ниҳоясига етди.

Бухоро, Самарқанд ва Тошкент областлари ёш маккажўхорикорлари ўрим-йиғимни туғаллаш арафасида турибдилар.

БУГУН—МАШИНАСОЗЛАР КУНИ

ДЕҲҚОН ҚАНОТЛАРИ

Мамлакатимизнинг барча кишилари сингари Ўзбекистон машинасозлик саноати корхоналарининг меҳнаткашлари ҳам анъанавий байрамларини ишлаб чиқаришда янгидан-янги зафарлар билан нишонламоқдалар. Саноатимизнинг бу муҳим тармоғи ишчилари ва мутахассислари КПСС XXV съезди ва партия Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларини амалга ошириш учун кураш ҳаракатини тобора авж олдирмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми қарорлари совет кишиларининг ижодий ғайрат-шижоатини янада ошириб юборди. Июль Пленумининг тарихий аҳамияти шундаки, у мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш, бу соҳани социалистик экономиканинг юксак даражада ривожланган секторига айлантиришнинг илмий жиҳатдан асослаб берилган программасини ишлаб чиқди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг чуқур далиллар келтирилган ёрқин докладида Коммунистик партиянинг ҳозирги босқичда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги сиёсати ва амалий фаолияти марксча-ленинча ҳар томонлама анализ қилинди, қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг асосий йўллари ва конкрет тадбирлари белгиланди.

Барча совет кишилари каби Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» саноат бирлашмаси корхоналарининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳам Пленум қарорларини қизғин маъқулладилар. Уни ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларини оғишмай бажариш учун дастур деб қабул қилдилар.

Июль Пленуми партия аграр йўлининг давомийлигини таъкидлаб, мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги олдига ва бутун аграр-саноат комплекси зиммасига янада мураккаб, янада масъулиятли вазифаларни қўйди. Партия қишлоқ хўжалигига кўпроқ маблағ ажратиш, бу маблағларни қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлашнинг асосий йўналишларига — дала ишларини механизациялаш, ерларни химиялаш ва мелиорациялашга сарфлаш йўлини бундан буён ҳам изчил амалга оширавеpишни алоҳида уқтирди.

Маълумки, қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш юзасидан Марказий Комитетнинг июль Пленуми илгари сурган вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналари алоҳида роль ўйнайди. Ўзбекистон пахтакорлари 1980 йилда 6 миллион тонна «оқ олтин» топширамиз, деб ваъда бердилар. Улар ўзлари учун шундай юксак маррани белгилаганларида, саноат корхоналарининг коллективлари қишлоқ хўжалик техникасини, шу жумладан, юқори унумли кучли тракторлар ишлаб чиқарилишини кўпайтирадилар, деб умид қилишган. Бу эса пахта етиштиришни комплекс механизациялашни туғаллаш имконини беради.

Ҳозирги пайтда яратилган ва пахтачиликда қўлланилаётган машиналар билан пахта етиштириш ва териш бўйича барча ишларнинг 90 процентидан зиёдини бажариш мумкин. Пахта терувчи, кўрак йиғувчи ва подборщиклардан иборат комплекс териш машиналари етиштирилган ҳосилнинг 97-98 процентини йиғиб олиш имконини бермоқда. Яратилган комплекс машиналар жорий этилаётганлиги натижасида бир центнер пахта етиштиришга меҳнат сарфи 12-18 киши-соатга етказилди.

Пахтачиликни механизациялаш учун машиналар ишлаб чиқараётган заводларнинг техникавий даражаси ҳам сўнгги йилларда анча ошди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши ҳар йили 6-8 процентга кўтарилаётганлиги қувончли ҳолдир. Корхоналаримизнинг йиғув конвейерларидан ҳар куни 95-100 та Т28Х4М трактори, 20 тача кучли МТЗ-80Х трактори, 35 та пахта сеялкаси, 95-100 та культиватор, 40 та «зангори кема», 150 та трактор прицепи ва бошқа машиналар тушмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида бир томондан пахта сифатини ҳар томонлама яхшилаш тўғрисида гап борган бўлса, иккинчи томондан энг яхши агротехника кўрсаткичларига эга бўлган, унумдорлиги анча оширилган ва пахтани тозалаш самарадорлиги яхшиланган машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришга ҳам алоҳида эътибор берилди. Бу соҳада бирлашмамизга қарашли корхоналар коллективлари собитқадамлик билан иш олиб боряптилар. Жумладан, «Ташсельмаш» заводи ингичка толали пахтани йиғиб-териб оладиган ХВН-1,2А машинасини ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Ҳадемай пахтани яруслаб териб оладиган ХВА-1,2 ва ХВБ-1,8 машиналарни тайёрлашга киришилади. Пневмоподборщикли ва кичик ҳажмли тозалагичи бўлган, МТЗ-80Х тракторига осиладиган янги пахта териш машинасини тайёрлашга тайёргарлик авж олдирилади.

Ҳозирги вақтда Тошкент трактор заводини реконструкция қилиш ишлари ҳажми ҳам белгилаб олинди. МТЗ-80Х маркали тракторлар тайёрлаш қувватини йилига 35 мингтагача ошириш кўзда тутилмоқда. 50 минг тонна чўян ва 35 минг тонна пўлат қуйиш мўлжалланмоқда. Шу мақсадда трактор заводи қурилиши бўйича ихтисослаштирилган трест — «Таштракторстрой» ташкил этилди. Корхонанинг Ленинск шаҳри ва Коммунистик районидаги филиаллари ҳам тобора ривожлантирилади.

Умуман олганда, ўнинчи беш йилликнинг дастлабки икки ярим йили мобайнида бирлашмамиз корхоналари томонидан 6 та янги ва 10 та модернизация қилинган машина ва мосламаларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Натижада ҳозир корхоналаримиз давлат Сифат белгиси билан 9 та машина ва мослама, қишлоқ хўжалик машиналарининг учта узели, 29 та редуктори ҳамда уч хил кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришмоқда. Буларнинг салмоғи умумий ҳажмда 23,5 процентни ташкил этади.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларидан руҳланган олимларимиз ва конструкторларимиз шу кунларда энг янги, қуввати анча оширилган комплекс пахтачилик машиналарини яратиш устида изланмоқдалар. Улар пахта етиштириш ва йиғиб-териб олишнинг агротехник кўрсаткичларини анча оширади, сифатини яхшилайди. Улар орасида қатор оралари 60 ва 90 сантиметр бўлган майдонларда, ишлатилувчи такомиллашган пахта сеялкалари ва культиваторлар, гербицид сепувчи серунум мосламалар, универсал пуркагичлар, кузови анча кенгайтирилган трактор прицеплари бор.

Бирлашмамиз ишчилари ва инженер-техник ходимлари КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига жавобан партиянинг улуғвор планларини амалга ошириш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Бу билан улар КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

Л. НАЗАРЬЯНЦ,
Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» саноат бирлашмасининг бош директори.

«Ташсельмаш» заводи асбобсозлик цехининг илғор токари Комилжон Турсунов беш йилликнинг учинчи йили планини СССР янги Конституциясининг бир йиллиги кунигача бажариш мажбуриятини олиб ишламоқда. Мусобақа пешқадами ўз сўзининг устидан чиқиш учун смена топшириқларини мунтазам равишда ошириб адо этмоқда. Суратда: К. Турсунов.

И. Глауберзон фотоси.

ЧОРВАДОРЛАР ҲУЗУРИДА

ГАЗЕТХОН РЕПОРТАЖИ

Помуқ — «Ўзбекистон» давлат наслчилик заводининг маркази. Бу чўл қишлоғида бутун авлоди қўйчилик билан шуғулланган чорвадорлар истиқомат қилишади. Уларнинг ташвиши шу кунларда янада ортган. Кузги жун қирқими қизғин давом этяпти.

Чўлнинг Мусакашар яйлови яқинидан оқиб ўтадиган ариқ сувида бир неча сурув қўйнинг жуни ювилмоқда. Шу ерда хўжалик партия комитетининг секретари Янгибой Абдиев ҳам қўйчивонлар билан бирга экан.

— Қўй-қўзиларни жунини қирқишга ҳозирлаяпмиз,—дейди Янгибой ака. — Шунинг учун уларни тоза сувда ювяпмиз. Қўйларнинг жуни тоза ювилса, қирқиш осон бўлади. Мана бу қўйларнинг усти қуриши билан қирқимхонага ҳайдаймиз.

Машина кўп ўтмай Мусакашарга етиб борди. Бу жойда учта қошар бор экан. Биринчисига йўлландик. Қошар ичкарисида қирқим қизғин боряпти. Қўй-қўзиларнинг жуни агрегатлар ёрдамида тез ва соз қирқиб олиняпти.

— Бу ерда 2-ферманинг қўйчивонлари жун қирқяпти, — деди партком секретари. — Мана, танишинг, илғор қирқимчи Ниёз Эшонқулов. Фермадаги 14 та қирқимчи орасида энг пешқадами. Кейинги беш кунликда ғолиб чиқиб, вимпелни қўлга киритди ва пул мукофоти олди.

Ниёз Эшонқуловнинг ишини кузатдик. У қошардаги қўйлардан бирини тутиб, тахта устига ётқизди-да, жунини қирқа бошлади. Қўлидаги агрегати билан беш минутда қўйнинг жунини қирқиб бўлди. У ҳар куни 130-140 та қўйнинг жунини сифатли қирқиб олаётган экан. Ражаббой Дўстов, Нурмамат Поёнов, Қорёғди Авазов, Ҳамид Абдиев каби илғорлар ҳам ҳар куни 100-110 бош қўйнинг жунини қирқишяпти.

— Қанча қўй-қўзининг жуни қирқилади? — сўрадик ферма мудири Қаландар Мавлоновдан.

— Фермамизда 24 минг 200 бош қўй-қўзи бор. Шундан ҳозиргача 10 минг бошга яқинининг жуни қирқиб олинди. Ҳар қўйдан олинаётган жун ўртача 2,9 килограммни ташкил этяпти.

Партком секретари бизни иккинчи қошарга бошлади. Бу ерда 4-ферманинг қўй-қўзилари жуни қирқилмоқда. Ичкарида жуни селкиллаган қўйлар турибди. Қирқимчилар агрегатларини бир зум ҳам тўхтатмай ишлашяпти.

— Ҳозир жуни қирқиб олинаётган қўйлар Қўлдош Йўлдошев бош чўпон бўлган отарнинг қўйлари, — деди партком секретари. — Бу киши боқимидаги 653 бош совлиқнинг ҳар 100 бошидан 142 тадан қўзи олди. Қирқимга ҳам пухта тайёргарлик кўрган ҳолда келди.

Қирқимхонада ишлаётганларнинг қўли-қўлига тегмайди. Ферма мудири Ҳаким Сафаров уларга бош-қош.

— Фермамизда 16 минг 500 бош қўй-қўзи бор. Ўтган йили шу пайтда 14 минг бош қўй-қўзини қирқимга олиб келган эдик, — дейди Ҳаким ака. — Бу йил қўйлар сонини кўпайтирдик. Ҳозиргача 7 мингга яқин қўй-қўзининг жунини қирқиб олдик.

Учинчи қошарда жун қирқаётган 1-ферманинг қирқимчилари ҳам ғайрат билан ишлашяпти. Узун хонтахталар устида ёнма-ён 15 та қирқимчи жун қирқяпти. Улар жуннинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор бериб, толаларнинг калта бўлишига йўл қўймаяптилар.

Қирқимчилар дам оладиган хонага келдик. Тушликка фермаларнинг барча қирқимчилари тўпланишди. Уларга иссиқ овқат, кўк чой, ширин-шакар қовун-тарвуз тортилди. Партком секретари Янгибой ака Абдиев қирқимчилар ишидан ғоят хурсанд.

— Ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йилида хўжалик чорвадорлари давлатга 221 тонна жун топширишга аҳд қилишган. Баҳорги жун қирқими мавсумида мажбуриятимизни 56 процент бажарган эдик. Кузги мавсумда ҳам шунча жун тайёрлаймиз. Ўтган йили кузда 82 минг бош қўйнинг жунини қирқиб олган бўлсак, бу йил 108 минг бош қўй-қўзининг жуни қирқиб олинади. Хўжалигимизнинг Балхияк яйловида ҳам худди шундай марказлашган қирқим жойимиз бор. У ерда 3 та ферма қўйчивонлари қирқимни уюшқоқлик билан олиб боришяпти. Ҳар куни заводимиз бўйича 5-6 минг қўй-қўзининг жуни қирқиб олиняпти.

М. КАРИМОВ.
Қашқадарё области.

Хўжайли районидаги Ленин номли колхознинг Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ширин Юсупова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси дон учун экилган маккажўхоридан мўл ҳосил етиштирди. Суратда: бригада бошлиғи Ш. Юсупова маккажўхоризорда.

У. Ишманов фотоси.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ
ПРОФЕССОР А. Т. ТЎЛАГАНОВНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Биология фанини ривожлантиришдаги хизматлари, кўп йиллик илмий-педагогик фаолияти учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан В. И. Ленин номли Тошкент давлат университети кафедрасининг мудири Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси профессор Ахрор Тўлаганович **Тўлаганов Халқлар дўстлиги ордени** билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Л. БРЕЖНЕВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1978 йил 22 сентябрь.

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА?

Республика областларида ғўза дефолиациясининг бориши ҳақида шу йил 23 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда дефолиация қилинган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (планга нисбатан процент ҳисобида).

СИРДАРЁ	10,8	173,0
ЖИЗЗАХ	9,2	161,3
ҚАШҚАДАРЁ	9,1	160,4
ТОШКЕНТ	4,4	156,3
АНДИЖОН	3,5	129,8
БУХОРО	4,9	121,8
НАМАНГАН	1,5	111,8
САМАРҚАНД	11,4	108,0
ФАРҒОНА	5,9	105,0
СУРХОНДАРЁ	4,3	93,1
ХОРАЗМ	8,1	42,2
ҚҚАССР	8,4	30,4
Республика бўйича:	6,7	117,3

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг сув хўжалиги органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Евгений Иванович **Озерскийни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ОЛМА ПИШ, ОҒЗИМГА ТУШ»

Газетамизнинг шу йил 30 август сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Сурхондарё областининг Денов, Узун ва Хайробод пахта тозалаш заводлари янги ҳосилни қабул қилиб олишга тайёр эмаслиги, мазкур корхоналарда ремонт ишлари турли баҳоналар билан чўзиб юборилаётгани, Ангор пахта тозалаш заводи раҳбарлари эса «олма пиш, оғзимга туш» қабилида иш тутаётганлари қаттиқ танқид қилинган эди.

Қуйида ЎЗБЕКИСТОН ССР ПАХТА ТОЗАЛАШ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ ва СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ «ЗАГОТХЛОПКОПРОМ» БИРЛАШМАСИнинг ушбу мақола юзасидан редакциямизга йўллаган жавобларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ПАХТА ТОЗАЛАШ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ: мақолада Сурхондарё область «Заготхлопкопром» бирлашмасининг айрим корхоналаридаги камчиликлар тўғри кўрсатилган. Мазкур мақола бирлашманинг директорлар кенгашида ҳамда министрлик коллегиясида муҳокама қилинди.

Мақолада қайд этилган камчиликларни бартараф этиш бўйича конкрет тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда. Айбдорлар жазоланди. Министрликнинг буйруғига мувофиқ, бирлашма бошлиғи ўртоқ Бозоров ҳамда Денов, Хайробод ва Узун пахта тозалаш заводлари директорлари қаттиқ огоҳлантирилди.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ «ЗАГОТХЛОПКОПРОМ» БИРЛАШМАСИ: бирлашма комиссияси «Олма пиш, оғзимга туш» сарлавҳали мақола юзасидан барча пахта тозалаш заводларида текшириш ўтказди. Мақолада келтирилган фактлар тасдиқланди. Текширувдан сўнг бу масала барча корхоналар раҳбарларининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама қилиниб, мавжуд камчиликларни тугатиш бўйича конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Белгиланган ремонт графигини бузганлиги ва ишда нуқсонларга йўл қўйганлиги учун бирлашма кенгашининг қарорига кўра, Узун, Денов, Хайробод, Ангор, Термиз ва Сурхон пахта тозалаш заводлари директорлари, қаттиқ жазоланди, Сурхон пахта тозалаш заводининг бош инженери эса ишдан олиб ташланди. Бирлашма кенгаши қўшимча тадбирларни тасдиқлади, улар доимий назорат остига олинди.

Барча пахта тозалаш заводлари, пахта қабул қилиш пунктлари ва қуритиш-тозалаш цехлари янги мавсумни бекамикўст бошлаб юборди. Жами 747 та бунт майдончаси, 918 та қабул қилиш ва узатиш механизми, 479 та лаборатория жиҳози, 90 та ўтга қарши сув ҳавзаси ва бошқалар капитал ремонтдан чиқарилди. Хайробод пресслаш цехи, Узун линтер цехи, Ангор пахта тозалаш заводини реконструкция қилиш тугалланди.

Бирлашма мутахассислари амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида заводларга бириктиб қўйилди.

«ТАДБИРКОРЛИК ЕТИШМАГАЧ...»

Шу сарлавҳа остида босилган (газетамизнинг шу йил 8 август сонида) танқидий мақолада Комсомол районидаги баъзи хўжаликларда, масалан, «Москва» ва «1 Май» совхозларида сигирлар маҳсулдорлиги пасайиб кетганлиги, чорва қишлови учун ем-хашак жамғаришда беғамликка йўл қўйилаётгани, гўшт етиштириш, сигирлардан бузоқ олиш ва бошқа муҳим соҳаларда ҳам орқада қолинаётганлиги, оқибат-натижада районда сут етиштириш ярим йиллик плани бажарилмай қолганлиги қаттиқ танқид қилинган эди.

Қуйида СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИнинг ушбу мақола юзасидан редакциямизга йўллаган жавобини эътиборингизга ҳавола қиламиз:

— Мақола Комсомол район партия комитетининг кенгайтирилган бюро мажлисида муҳокама қилинди ва мавжуд камчиликларни тугатишга қаратилган тегишли қарор қабул қилинди. Чорвачилик маҳсулоти етиштиришни, қорамоллар сонини кўпайтиришни таъминлаш, мустаҳкам ем-хашак базасини ташкил этиш ва шундай қилиб, ўнинчи беш йилликнинг учинчи йили плани ва социалистик мажбуриятларини бажариш бўйича конкрет тадбирий чоралар белгиланди.

Район чорвадорлари белгиланган тадбирларни муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, шу йилнинг ўтган даври мобайнида чўчқа, қўй ҳамда товуқлар сонини кўпайтириш, қорамоллар маҳсулдорлигини ошириш бўйича бирмунча ишларни амалга оширдилар.

Район хўжаликларида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3490 центнер кўп сут тайёрланди. «Москва» совхози чорвачилик маҳсулотлари сотиш суръатини бирмунча оширди.

Чорвачиликни ривожлантиришда қолоқликка йўл қўйганлиги учун «Москва» совхози директори ва бош зоотехнигига виговор берилди.

оламда нима гап

РИЁКОРОНА ЙЎЛ ҚОРАЛАНДИ

ВСР делегациясининг бошлиғи, ташқи ишлар министрининг ўринбосари Хоанг Бить Шон хитой миллатига мансуб бўлиб, Вьетнамда яшовчи шахсларга тааллуқли масалаларга бағишланган Вьетнам—Хитой музокараларининг еттинчи мажлисида сўзга чиқди. У Хитой делегациясининг музокараларда тутган йўлини Хитой миллатига мансуб шахслар тўғрисидаги масаладан Вьетнамга қарши ва Хитойнинг ВСРга нисбатан душманлик сиёсатини тобора амалга ошириш учун сиёсий қурол сифатида фойдаланишга уриниш, деб қоралади.

Хоанг Бить Шон айтдики, Хитойнинг позицияси ВСРнинг Хитой миллатига мансуб шахслар тўғрисидаги масалада тутган сиёсати ҳақида тўқилган уйдирмаларга асосланади. Вьетнам делегацияси ана шу ёлғон гапларни қатъиян рад этади ва уни мақбул бўлмаган шартларни иккинчи томонга мажбуран қабул қилдиришга уриниш, деб ҳисоблайди.

Хоанг Бить Шон Вьетнам халқи кейинги олти ой мобайнида Кампучиядан қочиб келган хитойлардан 26 минг кишига ёрдам берганлигини ҳам маълум қилди. У Хитой томони бу шахслар тўғрисидаги масалани муҳокама қилишдан бош тортаётганлигини қоралаб, бундай деди: бу шахслар ҳақиқатан ҳам Вьетнамда бошпана қидириб топишга ҳаракат қилаётган жафокаш кишилардир. Хитой томони Вьетнамда яшовчи хитой миллатига мансуб шахсларнинг манфаатларини ҳимоя этишни даъво қилиб, уларнинг тақдири тўғрисида жон куйдираётган экан, ўзининг энг яқин иттифоқчиси Кампучия ўтказиб келаётган ваҳшиёна сиёсатнинг чин қурбонлари бўлмиш ана шу хитойларнинг тақдирини назар-писанд қилмаслиги мумкинми, деди Вьетнам делегациясининг бошлиғи. Хитой маъмурлари. деб таъкидлади у, Вьетнамда яшовчи хитой миллатига мансуб шахслар тўғрисидаги масаладан аслини олганда ВСРга қарши сиёсий қурол сифатидагина фойдаланмоқдалар.

Хоанг Бить Шон Хитой томонининг хитой миллатига мансуб бўлган неча ўн минглаб шахсларни Вьетнамга қайтиб боришга гиж-гижлатиш йўлидаги уринишларини қоралади. Хитой маъмурлари, деди Хоанг Бить Шон, булар орасидан безориларни танлаб олиб. уларга диверсия, иғвогарлик ва жосуслик методларини ўргатмоқдалар. Ана шу безориларнинг қайтиб келганларидан кейин Вьетнамга қарши шундай ҳаракатларни бошлаб юборишлари кўзда тутилади.

Хоанг Бить Шон Хитойнинг буюк давлатчилик гегемонизми ва экспансия қилишга интилаётганлиги натижасида Вьетнам душманлик сиёсатининг объекти бўлиб қолди, деб уқтириб ўтди.

(ТАСС).

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК ДАЛИЛИ

БЕРЛИН, 22 сентябрь. (ТАСС). «Интеркосмос» программасига биноан халқаро экипажнинг космик парвози партияларимиз, давлатларимиз, халқларимиз ва армияларимиз бузилмас дўстлиги ва яқиндан ҳамкорлигининг янги ёрқин далили бўлиб қолди. Улар ерда ҳам, космосда ҳам синовлардан жуда яхши ўтмоқда, деди Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгашининг Раиси Э. Хонеккер ГБСП Марказий Комитети, ГДР Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети уюштирган қабул маросимида сўзлаган нутқида.

Мен дўстимиз ва ўртоғимиз, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг социализм космик ишларда ҳам ўзининг туб принципларига содиқ, деган фикрига батамом ва тўла-тўкис қўшиламан, деб таъкидлади Э. Хонеккер. Ҳамкорлик, ўзаро ёрдам ва интернационализм — бу социализмга хос белгилардир.

Э. Хонеккер шуни таъкидлаб ўтдики, ГДР билан СССРнинг бирлиги республикани янада ривожлантиришнинг мустаҳкам пойдеворидан иборатдир. Республика инсоният тараққиётининг пионери бўлган Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик давлатлар билан абадий биргадир. Германия Демократик Республикаси билан СССР ўртасидаги пролетар интернационализмига, ГДР ва Совет Иттифоқи халқлари мақсадларининг муштараклигига асосланган дўстлик тарихида В. Биковский, З. Йен, В. Ковалёнок ва А. Иванченковларнинг номлари фахрий ўрин эгаллайди. Халқаро экипажнинг космик парвози — ҳар иккала халқ ўртасидаги бузилмас дўстликнинг янги далили. Бу парвоз «Интеркосмос» программасида ГДРнинг иштирокини янги даражага кўтарди, ҳар иккала мамлакат Фанлар академияларининг ҳамкорлигида янги босқични очиб берди.

З. Йен ва В. Ф. Биковский Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетига, республика ҳукуматига «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-31» космик илмий-тадқиқот комплексидаги парвоз иштирокчиларининг ишларига юксак баҳо берганликлари учун самимий ташаккур изҳор этдилар.

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси аъзоси, Германия Демократик Республикаси миллий мудофаа министри армия генерали Г. Гофман халқаро космик экипаж аъзоларини, шунингдек совет космонавтларини тайёрлаш раҳбари, авиация генерал-лейтенанти В. А. Шаталовни қабул қилиб, қуролдош биродарлик медалларини уларга топширди.

Космонавтлар В. Ф. Биковский ва З. Йен Берлиндаги Трептов паркидаги халоскор совет жангчиси ҳайкалига, шунингдек Унтер-ден-Линдендаги фашизм ва милитаризм қурбонлари ҳайкалига гулдасталар қўйишди.

ҲИНД ОКЕАНИ ТИНЧЛИК ЗОНАСИ БЎЛИБ ҚОЛИШИ КЕРАК

ДАККА, 22 сентябрь. (ТАСС) Бангладеш президенти Зиаур Раҳмон Сингапур Республикасига қилган визитини тамомлаб, ватанига қайтиб келди. БСС информация агентлигининг хабар беришича, Зиаур Раҳмон Сингапурда сўзлаган нутқида Бангладешнинг тинчлик ва тинч-тотув яшаш ишига содиқ эканлигини таъкидлаган. Президент кескинликни юмшатиш жараёнини кучайтириш ва қурол-яроғларни қисқартириш йўлида қилинаётган ишларни табриклади. Бангладеш ана шу сиёсат доирасида, деб таъкидлади у, БМТнинг Ҳинд океанини тинчлик зонаси деб эълон қилиш тўғрисидаги декларациясини қўллаб-қувватлайди.

ЖУРНАЛИСТЛАР ОЧЛИК ЭЪЛОН ҚИЛДИЛАР

Покистоннинг турмада ётган журналистларидан бир группаси норозилик билдириб, очлик эълон қилди. Улар маъмурлардан мамлакатда матбуот эркинлигини таъминлашни, журналистларга ва газета ходимларига қарши репрессиялар тўхтатилишини талаб этмоқдалар.

«Вьюпойнт» журналининг хабар беришича, танқли касаба союз ва ишчилар раҳбарларининг бир группаси журналистлар билан бирдамлик юзасидан очлик эълон қилди.

Покистон оппозициячи партиялари, кўпгина сиёсий арбоблар ҳукуматни мамлакатда ички сиёсий вазиятнинг янада мушкуллашиб кетишига йўл қўймаслик учун матбуот вакиллари билан «оқилона музокаралар» олиб боришга даъват қилмоқдалар.

(ТАСС).

КАТТА АНЖУМАН

150 давлатнинг вакиллари Нью-Йоркда катта халқаро анжуманга тўпланишди. 19 сентябрь куни бу ерда БМТ Бош Ассамблеясининг XXXIII сессияси ўз ишини бошлади. Сессиянинг кун тартибида 130 дан ортиқ масала бор. Бу масалалар ҳозирги жаҳонга доир проблемаларнинг мураккаблигини ҳам, энг мўътабар ва ваколатли халқаро ташкилот босиб ўтган катта йўлни ҳам акс эттиради. БМТ ташкил топган йилда атиги 46 давлат унга аъзо бўлган эди.

Сессияда муҳокама этиладиган масалалар хилма-хил бўлишига қарамай, қуролсизланиш проблемасини ҳал этиш унинг ҳамма иши учун асосдир. Ҳозирги вақтда қуролланиш пойгасини тўхтатиш, қуролсизланиш йўлида реал қадамлар қўйишга ўтишдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ.

БМТ экспертларининг маълумотларига қараганда, ҳозирги вақтда бутун жаҳонда ҳарбий мақсадлар учун йилига салкам 400 миллиард доллар сарф қилинмоқда. Жаҳондаги барча мамлакатлар қуролли кучлари сафида 26 миллионга яқин киши хизмат қиляпти. Ишлаб чиқариш фаолиятининг ҳамма соҳаларида уруш учун ишлаётган одамларни ҳисобга олганда ҳарбий тайёргарлик доирасига жалб этилган шахслар сони 60 миллионга яқин кишини ташкил этади. Ҳаддан ташқари ана шу кўп ўринсиз харажатлар халқларнинг бошига кулфат бўлиб тушмаганида, уларнинг социал ва иқтисодий тараққиёт йўлида олға қараб қилаётган ҳаракати ғоят тезлашган бўлур эди!

Совет Иттифоқининг КПСС XXV съездида тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун, халқларнинг озодлиги ва мустақиллиги учун бундан буён ҳам олиб бориладиган кураш юзасидан қабул қилинган программадан келиб чиқадиган янги таклифлари Бош Ассамблея ишининг биринчи куниданоқ унинг делегатлари диққат марказида турди.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

Совет таклифлари ядро қуроли ишлаб чиқаришни тўхтатиш, бу қурол запасларини аста-секин қисқартириш ва сўнгра тугатишдан тортиб халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик тўғрисидаги жаҳон битимини тузиш, ядро қуролининг тарқатилишига йўл қўймаслик, ялпи қирғин қуролининг янги турлари ва системаларини, шу жумладан нейтрон бомбани вужудга келтиришни тақиқлаш, қуролсизланиш юзасидан Совет Иттифоқи таклиф этган жаҳон конференциясини чақириш каби ҳал этиш пайти келган проблемаларгача қуролсизланиш проблемасининг барча асосий жиҳатларини қамраб олади.

Совет Иттифоқи ядро қуроли бўлмаган давлатларни ядро қуролидан уларга қарши фойдаланишга йўл қўймасликка интилиб, «Ядро қуроли бўлмаган давлатлар хавфсизлигининг гарантияларини мустаҳкамлаш ҳақида халқаро конвенция тузиш тўғрисида»ги масалани ҳозирги сессиянинг кун тартибига киритишни таклиф этди. БМТ Бош секретари К. Вальдхайм ва ташкилот аъзоларининг кўпчилиги бу ташаббусга ижобий баҳо бердилар.

Бу сессия жаҳон миқёсида агрессив кучлар активлашган бир вазиятда ўтмоқда. Пекин раҳбарлари ҳам ана шу кучлар билан бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилмоқдалар. Бундай вазиятда сессия жуда катта аҳамият касб этади. Жаҳон халқлари ҳозирги шароитда катта халқаро анжумандан уруш хавфини тугатиш, қуролланиш пойгасини жиловлаб қўйиш, кескинликнинг юмшатилишини моддийлаштириш учун амалий тадбирлар ишлаб чиқишни талаб этишга ҳақлидирлар.

ПИНҲОНА ТИЛ БИРИКТИРИШ

Бутун жаҳонда АҚШ президенти Ж. Картер, Исроил бош министри М. Бегин ва Миср президенти А. Садатнинг Кэмп-Дэвидда олиб борган музокаралари натижалари якунлаштирилмоқда. Америка президентининг шаҳар чеккасидаги баланд девор билан қуршаб олинган ана шу резиденциясида 13 кун мобайнида жуда ҳам яширин музокаралар олиб борилди. Бу музокаралар жаҳонга «Яқин Шарқ танглигини кенг кўламда бартараф қилиш» йўлларини қидириб топишга уриниш, деб талқин этилди.

Учрашувдан кейин эълон қилинган икки ҳужжат — «Яқин Шарқда тинчлик доиралари» ва «Миср билан Исроил ўртасида сулҳ шартномасини тузиш доиралари» Ғарб пропагандасининг навбатдаги ана шу афсонасини тамомила чиппакка чиқарди. Кэмп-Дэвиддаги учрашув ҳеч қандай масалани ҳал этмади. Америкада чиқадиган «Ньюсдей» газетаси ҳам Кэмп-Дэвидда имзоланган ҳужжатлар «Садат иштироки билан тузилган махфий битимни ниқобловчи «ҳаё пардаси»дан бошқа нарса эмас. Бу битим жуда хатарли бўлган ана шу районда мустаҳкам тинчлик ўрнатилишидан манфаатдор бўлган давлатларга қарши қаратилган» деб тан олади.

Кэмп-Дэвид ҳужжатлари БМТ Хавфсизлик Кенгаши ва Бош Ассамблеясининг резолюцияларига зиддир. Бу резолюцияларда Яқин Шарқдаги можарони чинакам тинч бартараф қилиш асослари белгилаб берилган уч томонлама тузилган битим Исроилга унинг ўзи 1967 йилда босиб олган Иордан дарёсининг ўнг соҳилини, Ғазо секторини ва Қуддуснинг араблар яшайдиган қисмини оккупация қилишни давом эттириш учун устунлик яратиб беради, Фаластин араб халқига ўз давлатини вужудга келтириш ҳуқуқини беришдан воз кечади ва фаластинликларнинг бирдан-бир қонуний вакили бўлмиш Фаластин Озодлик ташкилотини сулҳ музокараларида қатнаштирмайди.

Музокаралар тамом бўлгандан кейин бошқа ҳеч ким эмас, Исроил бош министри Бегиннинг ўзи шулар тўғрисида ўзига хос кибр билан гапирди. У Исроил ғарбий соҳилда Исроил армиясидан бошқа бирон армиянинг бўлишига ёки мустакил давлат вужудга келтирилишига ҳеч қачон йўл қўймайди, деб таъкидлади.

Президент Садат араб халқларининг муштарак манфаатларига хиёнат қилиб, Исроилнинг 2-3 йил мобайнида ўз қўшинларини Синай ярим оролидан олиб чиқиб кетиш ҳақида берган ваъдаси эвазига агрессор билан тил бириктирди. Лекин шундай бўлса ҳам Бегин «Исроил Садатнинг Синай ярим оролидаги Исроил манзилгоҳларини тугатиш тўғрисидаги талабини қондиришга рози бўлмади», деб уқтириб ўтди.

Кэмп-Дэвидда АҚШнинг актив иштироки билан тузилган Миср — Исроил сепарат битими араблар дунёсини қаттиқ ғазаблантирди. Бу табиий бир ҳол. Вашингтондан ёрдам олишга катта умид боғлаган Иордания, Саудия Арабистони, Қувайт ва Катар каби давлатлар ҳам Кэмп-Дэвиддаги тил бириктириш натижаларини Яқин Шарқ можаросини чинакам тинч бартараф қилишга зиддир деб ҳисоблаб, бу натижаларни рад этаётганликларини билдирдилар

Араб халқлари Кэмп-Дэвидда тузилган битимга лаънат ўқимоқдалар. Бу битим, деди Сурия Министрлар Кенгашининг Раиси Ал-Халабий, «Миср президенти хоинлик фаолиятининг натижасидир, бундай хоинлик Миср президентининг босиб олинган Қуддусга қилган сафаридан кейин бошланган эди».

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

ТУҲМАТЧИЛАРГА ҚЎШИМЧА МАБЛАҒ

ВАШИНГТОН. (ТАСС мухбири). Қўшма Штатлар социалистик мамлакатларга қарши қўпорувчилик ишларини кучайтирмоқда. АҚШ конгресси бу йўлда навбатдаги қадамни қўйиб, «Озодлик» ва «Озод Европа» радиостанцияларининг туҳматчилик фаолияти учун ажратиб бериладиган маблағни кўпайтириш ҳақида қарор қабул қилди.

Қонун чиқарувчилар ана шу иккита радиостанцияни расман бошқариб турган халқаро радиоэшиттириш кенгаши деб аталган кенгашга келгуси молия йили учун 88 миллион доллар ажратиб бердилар. Марказий разведка бошқармаси амалда бу радиостанцияларнинг ишини назорат қилиб турибди. Радиодиверсантлар учун ажратилган маблағ тамом бўлаётган молия йилидагига нисбатан 19 миллион доллар кўп.

Айни вақтда конгресс «Озодлик» ва «Озод Европа» радиостанцияларининг «қўшимча маблағ» сифатида яна 10 миллион доллар бериш ҳақидаги талабини қондиришга қарор қилди. Халқаро радиоэшиттириш кенгашининг раиси Ж. Гронуски конгрессда бу маблағлар эфирни заҳарловчи станцияларни «модернизация қилиш ва уларнинг самарали ишлашини таъминлаш» учун мўлжалланади, деди.

Ана шу станциялар бюджетининг кўпайтирилиши АҚШ ҳукуматининг социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига қарши пропагандани кучайтиришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган планини амалга ошириш билан боғланган. Бу планга мувофиқ 1977 йилда ГФР территориясида 12 та янги ретрансляция станцияси ишга туширилди. Болтиқ бўйи халқларининг тилларида ҳам эшиттириш уюштирилди. Шу йилнинг охиригача яна тўртта ретрансляция станцияси вужудга келтирилади. Гронускининг айтишича, бутун программа 1981 йилгача бажарилганидан кейин диверсант радиостанцияларнинг умумий қуввати икки баравар оширилади.

В. ГАН.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **ИСТАМБУЛ.** Мерсиндаги нефть тозалаш заводининг ишчиларидан 300 дан ортиқ киши иш ташлади. Улар иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитларининг яхшиланишини талаб этмоқдалар, деб хабар беради «Гюнайдин» газетаси.

◆ **НЬЮ-ЙОРК.** Кўп миллатли монополиялар ва аввало Америка монополиялари Жанубий Африка Республикасидан табиий қазилмаларни экспорт қилишни кенгайтирмоқдалар. «Коул эйж» журналининг хабар беришича, АҚШнинг кон ва нефть корпорациялари Ғарбий Европа фирмалари билан биргаликда бу мамлакатдан олинадиган кўмир миқдорини қарийб икки баравар кўпайтириш ниятидадир. Уларнинг режаларига кўра, кўмир экспорт қилиш 1980 йилга бориб йилига 20 миллион тоннага етказилиши керак. Ҳозирги пайтда 12 миллион тонна кўмир экспорт қилинмоқда.

◆ **ТОКИО.** Бу ердаги Хибия боғида Япония меҳнаткашлари ва демократик жамиятнинг оммавий митинги «Оммавий ишсизликка қарши чиқамиз!», «Уруш даврининг қонунларига йўл қўймаймиз!», деган шиорлар остида ўтди. Митинг қатнашчилари Япония ишчилар синфининг анъанавий кузги ҳужуми авж олиб кетган бир шароитда ишчиларни кўплаб ишдан бўшатишга қаратилган капиталистик «Рационализация»га қарши, меҳнат аҳлини иш билан муқим таъминлаш ва уларнинг турмуш шароитларини яхшилаш учун курашни кучайтиришга аҳд қилганликларини билдирдилар.

(ТАСС).

ЎҚУВЧИЛАР СПАРТАКИАДАСИ

МУСОБАҚАЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Мактаб ўқувчилари спартакиадаси программасига киритилган эркин кураш бўйича беллашувлар «Юбилей» марказий спорт саройида ўтказилди. Мусобақада республикамиз ёш полвонлари муваффақиятли иштирок этишди. Суратларда: (чапдан) спартакиаданинг олтин медали совриндори Зоир Ғуломов, кумуш медаль совриндорлари — Сергей Баутин, Аслан Хадарцев, Алексей Дрючин. Пастдаги суратда эса беллашув майдони.

Л. Гусейнов фотолари.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ҲАМШИРА

Ҳаётнинг сершовқин қучоғи сари
Ҳар кун отланамиз ғайратли, соғлом.
Гўё бизга етмас дарднинг қўллари,
Бизга буюргани — байрам, хуш айём.
Тиниқиб, тўлишиб зеҳну ақлимиз,
Ижодга, меҳнатга кетамиз шўнғиб.
Ҳар лаҳза қадрли, бахту нақдимиз...
Ҳар кун осмон ранги кетгунча ўнгиб,
Тер тўкиб ишлаймиз, ҳорғинлик унут.
Эсга тушмас сира оғир лаҳзалар.
Эсга келмас табиб. Турмушимиз бут.
Қайда тўй, маърака, ташвиш, азалар —
Гоҳ иш орасида, гоҳ якшанбалаб
Борамиз кутламоқ, кўнгил сўрмоққа.
Соғлиқ гул эмаски, кирсанг-у боққа,
Керагича узиб чиқсанг дасталаб.
Сарфлаймиз қалб кўрин ҳеч аямасдан,
Қизишиб, тортишиб, бўлишиб тажанг.
Қай бир чорраҳада, ғафлат нафасда
Хасталик соларкан жонимизга чанг,
Беш кунми, ўн кунми «тоқатга тобе»,
Дори-дармонларга қўямиз ихлос.
Инсон қўли, кўнгли, тибнинг китоби
Дилни бетобликдан этади халос.
Бизни кузатаркан, жилмаяр, ана,
Нажот фариштаси кулгандай хушҳол.
Унинг ҳаётида энг муҳим сана
Ҳар куни, ҳар соат бўлар, эҳтимол.
Кўз очса бемори оғир дарддан сўнг,
«Ноумид» дегани кирса дармонга,
Қувончга алмашса кўзидаги мунг,
Олам тор келади бу мушфиқ жонга.
Тирикликка меҳр қўйиб қайтадан,
Соғлом юрак билан, шижоат билан
Оламнинг қадрини туйиб янгидан
Юрарканмиз, Сизни офтобдан баланд,
Юлдузлардан баланд кўтаргим келар.
Зероки, Сиз нажот тангриси, ахир.
Юксаклик аслида Ерда туғилар,
Сиз Ерда туғилган энг олий меҳр!

ЧИРОҚ

Йилларин тўзғитиб,
Уфқ четида кун
Ҳансирар пойгада ҳориган отдай.
Навбат, сенга қани, чироғим, бу тун
Олов сеҳри билан сени уйғотай!
Иккимиз тонггача мижжа қоқмасдан,
Тириклик ҳақида сурайлик хаёл:
Кўрпа қавиётир минг хил ҳавасда
Тўнғич неварага бағишлаб аёл!
Муҳаббат эртагин тинглар маҳали
Ўн гулидан бири очилмаган қиз,
Қайдадир ёнаркан «Ёр-ёр» машъали,
Садоқатдан сўйлар унга ҳар юлдуз.
Ошини ошаган, ёшин яшаган —
Пиру бадавлат чол кетар чоғида,
Дерми: «Минг шукурки, бахтим бор экан,
Кўз ёши қилмадим фарзанд доғида!»
Машҳур олим эса сўнгги дақиқа
Ихтиросин ўйлаб қилади армон,
Чала қолган иши, кашфи ҳақида,
Шогирдлари ҳақда куйдиради жон.
Шоир ёнар... Ёнар парвона каби,
Излар битилмаган ноёб сатрини,
Янада теранроқ ҳис этар қалби
Илҳомсиз кечган ҳар дамнинг қадрини.
«Яхши емадиму яхши киймадим,
Дунёга келиб не кўрдим!» — дейди ким,
«Бир умр келмади асло омадим!» —
Деган кимсаларга ачинайлик жим.
Сўз бериб сен эрта равшан ёнмоққа,
Мен эса тер тўкиб ишлашга жадал,
Тирмаша бошлагач қуёш хув тоққа,
Кўришгунча, дўстим! — дейлик биз дангал!

Қуёш чиқар олтин ёллари чақнаб,
Эгарлаб олади кундуз-чавандоз.
Инсонни шарафлаб, шошириб, алқаб,
Ишга ундаб этар юксакда парвоз!
Чироқ-чи, мизғийди минг-минг симларда,
Тунги меҳнатига йиғади қувват.
Шу чироқ таратган табассумлардан
Қайта туғилмоғи куннинг — ҳақиқат!

Ойдин ҲОЖИЕВА.

АГАР БЎЛСА ИШОНЧ

Йўл яқин бўлгай, агар бўлса ишонч,
Ёт қарин бўлгай, агар бўлса ишонч.
Туҳмату бўҳтон ҳаёт дўконида
Бир тийин бўлгай, агар бўлса ишонч.
Чўлда ризқ излаш нечун деб айблама,
Ризқ тўкин бўлгай, агар бўлса ишонч.
Шер билан ўйнашмагин дерлар, вале
Ҳамнишин бўлгай, агар бўлса ишонч.
Ишқ ишончсиз оғудир ошиқ учун,
Ишқ ширин бўлгай, агар бўлса ишонч.
Кулмагин айтганларинг афсона деб,
Жонибек ҳақдир, агар бўлса ишонч.

КЎЗ ЁШИ

Ҳеч кимни бетараф қолдирмас ҳаргиз,
Марднинг кўзларидан оққанида ёш.
Дарду алам эрур ёшнинг чашмаси,
Оқар у қолмаса одамда бардош.

Аммо баъзилар бор, тўкар дув-дув ёш,
Бировнинг қалбини юмшатмоқ учун.
Кўз юмсин айбидан кўз ёшин кўриб,
Кўз ёши кўрсатсин аҳволин забун.

Гоҳида ёш тўкар, элу юрт унга,
Шафқатга муҳтож деб чўзар қўлини.
Бордию йўлида ғов кўрса агар,
Ёш тўкиб бир зумда очар йўлини.

Бош эгиб ёш тўкар ёрнинг пойига,
Исбот этмоқ учун аҳду вафосин.
Хиёнат доғини ювмоқчи бўлар,
Чўктирар ёшида макру риёсин.

Алҳазар, бундайин ёшдан, алҳазар,
Унинг сарчашмаси дарду аламмас.
Унинг бор-битгани макру таъмадир,
Бу ёшни кўрмасин марднинг кўзи, бас!

Мард одам кўз ёшин арзонга тўкмас,
Боқар у оламга кўзлари кулиб.
Мард одам кўз ёшин кўрсатмас элга,
Оқса ҳам юраги қатра ёш бўлиб...

Жонибек ҚУВНОҚ.

ПОЙТАХТ МУЗЕЙИДА КЎРГАЗМА

22 сентябрь куни Москвада, СССР Марказий революция музейида «Халқ билан партия ҳамжиҳат» мавзуида кўргазма очилди. Экспозицияга Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг съездлари номига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев туғилган кунининг 70 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетига келган табрикномалар, рапортлар, совғалар қўйилган. (ТАСС).

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

ДИЛ САТРЛАРИ

Совет кишилари ўзларининг соғлиқларини сақлаш ҳуқуқига эга эканликлари СССР Конституциясидек муътабар ҳужжат билан гарантияланган. Мамлакат қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш масаласини муҳокама этган партия Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленумида деҳқон ва чорвадорларга маиший, савдо, медицина хизмати кўрсатиш муттасил яхшиланиб бориши зарурлиги таъкидланди. Соғлиқни сақлаш муассасалари шу Пленум қарорларига жавобан қишлоқ аҳлига малакали тиббий ёрдам кўрсатишни тобора яхшиламоқдалар. Газетхонлардан келаётган миннатдорчилик хатлари ҳам шундан далолат беради.

УМИД ВА БАХТ УЛАШИБ

Тошкентлик шифокорлар туфайли 1978 йилнинг 6 апрели мен учун ҳам, оила аъзоларимиз учун ҳам унутилмас кун бўлиб қолди. Гапнинг рости, шунгача умрим ташвиш ва қўрқинч билан ўтди. Мендаги туғма юрак порогига дори-дармон ҳам кор қилмай қўйган эди.

Шифокорлар юрагингни операция қилиш керак, дейишганида, аввалига жуда қўрқиб юрдим. Ўйлана-ўйлана рози бўлдим. Бутуниттифоқ клиник ва экспериментал хирургия илмий-тадқиқот институтининг Тошкент филиалига йўлланма бердилар.

Касаллигимни аниқлаб диагноз қўйганларидан сўнг операцияга розилик бердим. 6 апрель куни шифокорлардан В. Воҳидов, Н. Узоқов ва бошқалар операция қилишди. Менга олам-олам қувонч келтирган кун ҳам ўтди. Ҳозир ўз шаҳрим, Советободда, оилам бағрида соғ-саломат, бахтиёр яшаяпман. Ширинсўз, софдил, меҳрибон шифокорларга ҳар қанча миннатдорчилик билдирсам ҳам кам.

Т. ЮСУПОВА.
Андижон область Советобод шаҳри.

ТЎҚҚИЗИНЧИ ОПЕРАЦИЯ

Гитлер газандалари Ватанимизга хиёнаткорона уруш бошлаганида эндигина 17 ёшга кирган эдим. Кўнгиллилар қатори фронтга жўнадим. Сталинград учун бўлган шиддатли жанглардан бирида ёнгинамда мина портлаб, оғир жароҳатландим. Қўлоёқ суякларим синган, қулоғим оғир шикастланган эди. Ўшанда шифокорлар мени илк бор ўлимдан сақлаб қолишган.

Орадан 30 йилдан кўпроқ вақт ўтгач, чап қулоғимда яна оғриқ пайдо бўлиб, кундан-кунга зўраяверди.

Самарқанддаги биринчи область касалхонасининг қулоқ, бурун ва томоқ ҳасталиклари бўлимида мени узоқ текширишди ва операция столига ётқизишди. Врач Лола Шоаҳмедованинг қўли енгил экан. Бир неча кундан кейин ҳеч нарса кўрмагандек соғайиб кетдим. Улуғ Ватан урушидан буён бу тўққизинчи операция эди. Соғлиғимни қайта тиклашда катта хизмат қилган шифокорларга миннатдорчилигимни изҳор этиб адо қилолмайман.

П. ТУРДИЕВ,
Самарқанд область Пастдаргом районидаги 33-мактаб ўқитувчиси, Улуғ Ватан урушининг 2-группа инвалиди.

МЕҲРИДАРЕЛАР

Инсон ҳаётида шундай дамлар бўладики, ўша пайтда ўзига мададкор бўлган, ёрдам қўлини чўзган одамларни у бир умр эслаб юради. Оғир хаста бўлиб ётганимда менга меҳрибонлик кўрсатиб, шифо топишимга кўмаклашган Раҳимжон Нурмуҳамедовга чексиз ҳурматим боиси ҳам шу.

Ўтган йили айни қиш палласи оғир касал бўлиб қолдим. Май ойида Тошкент медицина институти клиникасига олиб келишганида ҳаётдан бутунлай умид узган эдим ҳисоб. Тажрибали врач Р. Нурмуҳамедов менга далда берди. Операция муваффақиятли чиқди. ТошМИ хирургия кафедрасининг мудири Р. Нурмуҳамедовга, унинг шогирдлари Мўминжон Хожибоев ва Қуддусжон Ҳабибуллаевларга минг раҳмат.

Б. ЭРИМБЕТОВА.
Қорақалпоғистон АССР Тўрткўл райони.

* * *

Шунингдек, газетхонлардан шаҳрихонлик **М. Сидиқов, М. Қодиров,** тошкентлик **Т. Қобилжонова,** каттақўрғонлик **Қ. Худойназаров,** марғилонлик **Р. Қосимова,** бухоролик **С. Шарипов,** бекободлик **Ш. Мусаев,** хоразмлик **Б. Авезов,** сирдарёлик **Ж. Кенжаев** ва бошқалар ҳам шифокорларга миннатдорчилик билдириб, редакциямизга хат йўллашган.

АЖАБ САВДОЛАР

МУКОФОТ ВА ЖАЗО

Шундай қилиб бошлиқ қўл остидаги ходимни хизмат вазифасига масъулиятсизлик билан қарагани учун жазолайдиган бўлди. Уни ҳузурига чақириб олди-да, «Бу галча сизга ҳайфсан берамиз, агар шунақа қилғиликни давом эттирадиган бўлсангиз, биздан яхшилик кутманг», деб огоҳлантирди. Аммо қурилиш бўйича катта инженер А. Абдусатторовга бу жазо кор қилмади. Ишга ичкилик ичиб, маст-аласт бўлиб келишини қўймагани ҳам бир нав экан, ўзига берилган топшириқни бажармай қўйди. Бошлиқ бу гал унга қаттиқ ҳайфсан берди. Бироқ, инженер яна меҳнат интизомини бузди. Буниси лиқ тўла идишга томган ортиқча томчидек бўлди. «Етар, бас,—деди жаҳл билан «Самаркандгеология» бирлашмасига қарашли Кўкпотас геология-қидирув экспедициясининг бошлиғи Н. Асатуллаев. — Сизга яна битта охирги ҳайфсанни эълон қиламан. Агар тузалмасангиз, ҳайр-маъзур қилиб қўя қоламиз».

— Ҳайрлашмайди, — деди уларнинг ўртасидаги можарони кўриб турган экспедициянинг катта механиги О. Артюшков. — Ўзимнинг бошимдан ўтган. Мен ҳам икки марта ҳайфсан олиб, сўнг бошлиқнинг раҳматини эшитганман.

— Қандай қилиб?

— Узумини егину боғини суриштирма. Бошлиғимизнинг хислатлари ўзи шунақа. Унг қўллари билан ҳайфсанга қўл қўйсалар, чап қўллари билан сени мукофотлаш тўғрисида буйруқ ёзадилар. Қани айтгин-чи, мукофотланганнинг бошлиқнинг раҳматини эшитганнинг эмасми?

Дарҳақиқат, орадан кўп ўтмай, А. Абдусатторов экспедиция бўйича чиқарилган махсус буйруқ билан 165 сўмлик мукофот пулини санаб чўнтакка урди. Бош механик И. Моисенко ҳам меҳнат интизомини бузгани учун аввалига қаттиқ ҳайфсан олган эди, сўнгра бошлиқнинг ҳузуридан чиқиб, тўғри кассага борди-да, 203 сўмлик мукофот пулини олиб қайтди. Бошқалар ҳам шундай бўлди. Бир вақтнинг ўзида ҳам ҳайфсан, ҳам мукофот олиб яллo қилиб юрган интизом бузувчилар экспедицияда қанчадан қанча.

Экспедиция идораси билан Зарафшон шаҳар ишчилар таъминоти бўлимининг орасидаги масофа икки қадам. Шу сабабли геология ташкилотидаги бу антиқа тажриба таъминотчилар томонидан тез ўзлаштириб олинди. «Бу — бировнинг бировдан кўнглини қолдирмайдиган бизбоп усул экан», — деди бўлим бошлиғи А. Евмененко. Илгари бўлимда маъмурий жазо олган ходим барча моддий ва маънавий рағбатлантиришлардан ҳам маҳрум бўларди. Энди эса бунинг тескариси бўляпти. Жазоланган киши эрта-индин албатта бошлиқ бунинг ҳиссасини чиқариб юборишини билгани учун ҳам кўнглига келган қилиғини қилиб юрибди.

Ҳозир Зарафшон шаҳридаги бу икки ташкилотда «Фалончига ҳайфсан берилибди» деган гап эшитилса, маъмурий жазоланган киши шу заҳоти кассага мукофот олгани югурадиган бўлиб қолган. Ҳай-ҳай, бунақа антиқа усулни сихни ҳам, кабобни ҳам куйдирмайдиган баъзи раҳбарлар эшитмасин. Акс ҳолда, бу усул «бизбоп экан» деб шу заҳоти ўзларида амалга оширишлари мумкин.

МАШИНА МОЖАРОСИ

Кўп йиллардан бери эски юк машинасини ҳайдаб келаётган бир шофёр янги машина олишни ҳавас қилиб қолди.

— Директорга учраш, — деб маслаҳат беришди унга ҳамкасблари.

— Навбатга ёзил, — деди директор ҳам ўз навбатида каттакон рўйхатни кўрсатиб.

Шофёр барча расмиятчиликни ўрнига қўйиб, директор айтган рўйхатга ёзилди. Орадан ойлар ўтди. Аммо негадир рўйхатдаги навбат сира силжимасди.

— Ғалати бўляпти-ку, автобаза ҳар кварталда янги машина олиб турган бўлса ҳам, рўйхатда ҳамон охирги ўриндамиз, — деди у бир куни директор И. Абдуллаевнинг ҳузурига кирганида.

— Сабр қилсангиз, кейин хурсанд бўласиз, — директор унинг қўйнини яна пуч ёнғоққа тўлдириб чиқариб юборди.

Содиқжон Сиддиқов яна ойлаб-йиллаб кутди. Аммо И. Абдуллаевнинг ваъдаси қуруқлигича қолиб, ҳар гал энди навбат келди деганида, эшик бир ёқда қолиб, тешикдан директор ҳузурига кирганлар бармоқларида янги машина калитини айлантириб чиқаверишди.

— Тавба, яқиндагина ишга келган Анвар Самадов машинасини беш марта, Шерматов эса уч марта янгилаб олибдию директор уларни яна рўйхат бошига ёзиб қўйибди. Ё бир гапи бормикин? — Бир куни Содиқжон Сиддиқов янги машинага навбатдош Ҳайдарали Деҳқоновга ҳасрат қилди.

— Қайдам, бир сабаби бўлмаса, шудгорда қуйруқ на қилур, деган гап бежиз айтилмаган бўлса керак. Бир гапи бордирки... — Ҳ. Деҳқонов ҳам алам билан деди.

Ҳа, одатда ҳамма иш ҳам бир сабаб билан бошланади. Содиқжон, Ҳайдарали ва навбатда турган бошқа шофёрлар директорнинг энг аввал аксириш у ёқда турсин, йўталса ҳам «соғ бўлинг» деб жўр бўладиган ўзига яқин кишиларга кўзи тушишини қаёқдан билишсин. Сирасини айтганда, Бағдоддаги 78-автокорхона аслида юк ташиш планларини бажарса бажариб, бажармаса, раҳбарлари «қолганига биз қарздор», деб юрган, мавжуд 103 та автомашинадан кунига аранг 50-60 таси рейсга чиқаётган ўрта миёна бир автобаза. Аммо шундай бўлса ҳам, директор И. Абдуллаев сўзини ҳеч кимга бермай, кўнглига келган ишини қилиб юрибди. Бўлмаса, ўтган бир ярим йил давомида автокорхона коллективи учун ажратилган тўртта «Жигули» енгил автомашинасидан биттасини ўзиники, иккинчисини эса бош бухгалтер С. Қўзиевники қилиб олиб, шофёрларга «энди келадигани сизларники бўлади», деб ўтирмас эди.

Буни қарангки, тунов куни текшир-текширда И. Абдуллаевнинг корхона штатига ҳам ўзича бир янгилик киритгани маълум бўлиб қолди. Машина ювувчи, рассом, қўйингчи, яна бошқа кўпгина кўзда тутилмаган касбларда ишлайдиган кишиларни слесарлик штатига қабул қилаверибди. Ремонтчи ходимлар етишмаётгани, автомашиналарнинг ярми ремонт талаб бўлиб гараждан чиқолмаётганига қарамай, шундай қилибди. Бу ҳам бўлса И. Абдуллаевнинг айтгани айтган, дегани деган бўлиб қолгани эмасми? Хуллас, Бағдоддаги 78-автокорхона раҳбарларининг антиқа ишбошилиги туфайли автобазада ана шунақа ажабтовур воқеалар бўлмоқда.

Р. ТУРСУНОВ.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/IX да **Доктор Айболит** (кундузи), **Аида** (кечқурун), 26/IX да **Севги ҳақида қисса.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/IX да **Тошкентнинг нозанин маликаси** (12 ва 19.30), 25/IX да **Ҳижрон,** 27/IX да **Олифта.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IX да **Ишқ қурбонлари,** 26/IX да **Фақат ақл сотилмайди,** 27/IX да **Корчалонлар.**

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

«ЭКЗОТИК ҲАЙВОНЛАР» ЯНГИ АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТОШКЕНТ ЦИРКИ АРЕНАСИДА БИРИНЧИ МАРТА

АМЕРИКА БИЗОНИ

Ургатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Виталий ТИХОНОВ.

Анатолий СТОЙКОВнинг

АФРИКА БЎҒМА ИЛОНИ БИЛАН ОЛИШУВИ

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.

44-35-91, 44-35-84 телефонлари бўйича справка олиш мумкин.

●

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

1978—1979 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ИНСТИТУТНИНГ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ИЛҒОР ИШЧИЛАР, КОЛХОЗЧИЛАР ВА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ САФЛАРИДА ХИЗМАТ ҚИЛИБ ҚАЙТГАН ҲАМДА САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ҚУРИЛИШЛАР, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА ТАШКИЛОТЛАРИ, КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР ВА ҲАРБИЙ ҚИСМЛАР ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ ЙЎЛЛАНМАСИ БЎЛГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тайёрлов бўлимига кириш учун камида бир йиллик меҳнат стажига эга бўлиш шарт.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги фанлар бўйича суҳбатдан ўтадилар: чет тили, СССР тарихи, ўзбек тили ва адабиёти.

Тингловчилар институт ректори номига ёзилган ариза билан бирга қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), йўлланма, иш жойидан характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, соғлиғи ҳақида справка (286-форма) олтита фотосурат (3х4 см).

Паспорт ва ҳарбий билет ёки ҳарбий хизматга чақирилиш қоғози шахсан кўрсатилади.

Тайёрлов бўлимини тугатган ва имтиҳонларни муваффақиятли топширганлар институт кундузги бўлимининг 1-курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Меҳнат стажи бўлган, бироқ 1978 йилда кундузги ўрта мактабни тугатганлар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайди.

АРИЗАЛАР — 1 ОКТЯБРДАН 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Қабул—суҳбат якунига қараб 25 ноябрдан.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинган тингловчилар стипендия билан таъминланади.

Машғулотлар — 1 декабрдан бошланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 8 ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 48-уй, 7-хона.

●

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА-ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: сиёсий иқтисод, қурилиш физикаси, АСУС ва амалий математика (фан кандидатлари, доцентлар).

КОНКУРС МУДДАТИ — 16 октябргача.

Ариза ва ҳужжатлар институт ректори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Самарқанд шаҳри-47, Лолалар кўчаси, 70-уй. Телефон 3-20-25.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

24 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг!». 9.55 — «Гулшан» вокал-чолғу ансамбли ижро этади. 10.30 — «Будильник». 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 —«Ўлмас Кашчей». Бадиий фильм. 13.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 — «Музикали киоск». 15.00 — «Талантлар ва мухлислар». Фильм-спектакль. 17.30 — Бугун—машинасозлар куни. 17.45 — Хатларингиз асосида. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Халқаро панорама. 19.15 — Мультфильм. 19.30 — «Киносаёҳатчилар клуби». 20.30 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Вақт». 22.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари, сизлар учун. Концерт. 22.30—«Д. Шостакович — рассом ва гражданин». 23.30 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.55 — «Иванна ҳужумда». Бадиий фильм. 12.00— «Қувноқ стартлар». 13.00 — Ота-оналар учун консультация. 13.30 — «Ўзбекистонда спорт». 14.00 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.40 — «Шахмат мактаби». 15.10 — Реклама. 17.35 — Мультфильм. 17.55 — До-ре-ми-фа-соль. 18.25 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV спартакиадаси. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — Бугун — машинасозлар куни. 20.00 — «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб». Болалар концерти. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Эстрада концерти. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Биз Хоразмданмиз» Бадиий ҳаваскорлар телевизион фестивали.

25 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильмлар. 10.25 — «Денгизга чиқишга рухсат». Бадиий фильм. 11.50 — «Киносаёҳатчилар клуби». 15.00 — Кинопрограмма. 15.30 — Концерт. 16.15 — «Онамларнинг мактаби». 16.45 — «Орлёнок». 17.45 — «Учинчи йил — зарбдор йил». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Халқ оҳанглари. 19.05 — «Ноанда ёз». Фильм-спектакль. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Гандбол бўйича халқаро турнир. СССР — ГДР. 22.30 — Концерт. 23.20 — Илмий-оммабоп фильм. 23.45— Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.20 — Ўзбекистоннинг маданий ўсимликлари. 10.40 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.00 — Киноальманах. 18.40 — «Старшеклассник». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Концерт. 20.00 — Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XV Спартакиадаси. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — М. Қориёқубов номли ўзбек давлат филармониясининг «Гўзал» ансамбли ижро этади. 21.30 — «Вақт». 22.00 — «Пахтазор — мардлар майдони». 22.15 — «Солдат отаси». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Ёнаётган арава йўли» Бадиий фильм. 20.25 — Қизиқарли математика. 20.55— Янгиликлар. 21.15 — Ҳужжатли фильм.

Радио

24 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15 — «Табассум». 10.30 «Ижодиёт оламида». 11.15 — «С добрим утром!» 12.10 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — «КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари — ҳаётга» 13.30 — Концерт. 14.00 «Табаррук замин». 15.00 — «Мактаб ва ҳаёт». 15.40 — «Ганг дарёсининг қизи». Спектакль 18.15 — «Ёшлик». 19.00 — Москва. «Халқаро шарҳловчилар даврасида». 19.30 — Концерт. 21.00 — «Табассум». 22.28 — Мақомлардан парчалар. 23.10 — Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадасининг кундалиги 23.20 — Дам олиш концерти.

25 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Яхши кайфият». 9.15 — Ленинча радиолекторий. 9.30 — Концерт. 11.15 — Химикларнинг халқаро симпозиуми. 11.30 — Совет экрани куйлари. 12.00— «Узбекистан индустриальный». 13.30 — Чолғу куйлари 14.00 — Пахта терим машиналарига намунали техника хизмати кўрсатайлик. 16.10 — Ўзбекистон композиторларининг ижодий портрети. 18.15 — Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш йўллари. 18.30 — Радиожурнал. 19.40 — Шу ҳафтанинг энг муҳим сиёсий воқеалари. 19.50 — Найда Х. Жўраев чалади. 20.25 — Закавказье халқларининг куйлари. 21.00 — Концерт. 21.30 — Ёзувчилар пахта далаларида. 22.28 — Завқий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.10 — Мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV спартакиадасининг кундалиги. 23.20 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП. Тошкент. Ленин проспекти 41.

ТЕЛЕФОНЛАР редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05. секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси— 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70: адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24. ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27. хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22. коммунистик тарбия — 32-54-29: стенографистка — 33-73-43, 32-54-05: жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42 ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62: Тошкент — 32-53-20: Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70: Сурхондарё — 55-35: Хоразм — 51-24: Бухоро — 3-31-42 Қашқадарё — 38-42. Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92: Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94 Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50

Р. 02727. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 220.